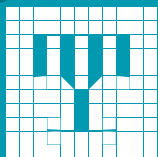

Pregledni zapisi u formatu MARC 21

upute za katalogizaciju

NACIONALNA I
SVEUČILIŠNA
KNJIŽNICA
U ZAGREBU

Prosinac, 2011.

Pregledni zapisi u formatu MARC 21

upute za katalogizaciju

Izradila:

Mirjana Vujić

Nakladnik:

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Za nakladnika:

Dunja Seiter-Šverko

Stručna redakcija:

Vesna Hodak, Romano Krauth, Robert Ravnić

Grafičko oblikovanje:

Goran Hasanec

ISBN 978-953-500-099-0

SADRŽAJ

UVOD I NAMJENA / 6

INTERPUNKCIJA, SIMBOLI, STIL I GRAFIČKI ZNAKOVI / 8

POLJA FORMATA MARC 21 ZA PREGLEDNE ZAPISE / 9

USPOREDNA SHEMA POLJA FORMATA MARC 21 I SKUPINA

SADRŽAJA ODREĐENIH SMJERNICAMA ZA IZRADU PREGLEDNIH ZAPISA / 13

STRUKTURA PREGLEDNOG ZAPISA U FORMATU MARC 21 / 14

UPORABA FORMATA MARC 21 ZA PREGLEDNE ZAPISE - PRAKSA NSK / 21

OBVEZNA POLJA PREGLEDNOG ZAPISA / 21

UVODNO POLJE / 22

DIREKTORIJ / 23

00X: KONTROLNA POLJA / 24

01X - 09X: BROJEVI I KODOVI / 27

ODREDNICE, UPUTNICE I NAPOMENE - OPĆENITO / 31

ODREDNICE - OPĆENITO / 32

1XX: ODREDNICE / 34

UPUTNICE - OPĆENITO / 44

ŠW: KONTROLNA POTPOLJA / 48

360: SLOŽENA UNAKRSNA UPUTNICA - PREDMET / 51

4XX: OPĆE UPUTNICE / 54

5XX: UNAKRSNE UPUTNICE / 64

NAPOMENE - OPĆENITO / 73

6XX: NAPOMENE / 73

7XX: POLJA ZA POVEZIVANJE ODREDNICA / 86

8XX: LOKACIJA I DRUGO PISMO / 88

9XX: LOKALNA POLJA / 89

USPOREDNA SHEMA MARC 21 ZA PREGLEDNE ZAPISE I

MARC 21 ZA BIBLIOGRAFSKE ZAPISE / 90

PRIMJERI ZAPISA / 91

LITERATURA / 96

UVOD I NAMJENA

Priručnik slijedi *MARC 21 Format for Authority Data*¹. Namjena je Priručnika opisati aktualnu praksu izrade preglednih zapisa za imena osoba i obitelji, nazive korporativnih tijela i sastanaka, jedinstvene stvarne naslove i predmetne odrednice u strojno čitljivom formatu MARC 21² u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu (u daljnjem tekstu NSK).

Priručnik će se prema potrebi nadopunjavati ili mijenjati, ovisno o dopunama formata MARC 21 ili izmjenama i dopunama u praksi izrade preglednih zapisa u NSK.

Ako u bazi autoriziranih podataka postoji zapis za osobno ime, korporativno tijelo ili sastanak, jedinstveni naslov ili naziv političko-teritorijalne jedinice kao formalne odrednice, za potrebe predmetne katalogizacije izradit će se zapis preuzimanjem postojećeg zapisa i dodavanjem dodatnih oznaka za predmetne odrednice, ako je tako predviđeno pravilima predmetne katalogizacije.

6 Primjeri navedeni u uputama preuzeti su iz baze autoriziranih podataka NSK, iz *MARC 21 Format for Authority Data*, a djelomično su i konstruirani za potrebe ovog dokumenta.

Format MARC 21 za pregledne zapise

Format podržava izradu preglednih zapisa za imena, predmetne odrednice i dodatne predmetne oznake potrebne u izradi složenih predmetnih odrednica.

Sve vrste preglednih zapisa čine jedinstvenu bazu autoriziranih podataka Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

Pregledni zapis

Pregledni zapisi izrađuju se za: **ime** (osobno, obiteljsko, geografsko, naziv korporativnog tijela ili sastanka), **ime/naslov, jedinstveni naslov, vremensku odrednicu, odrednicu opći pojam i odrednicu žanr/oblik**.

Normirana odrednica provjerava se kroz kontrolu autoriziranih podataka.

Odrednice se oblikuju u skladu s pravilima deskriptivne³ i predmetne katalogizacije⁴ koja su u upotrebi.

Vrste preglednih zapisa

Svi pregledni zapisi označeni su kodom **z** (vrsta zapisa) u *Oznaci zapisa/06*.

1 Library of Congress Network Development and MARC Standards Office. MARC 21 format for authority data. Ed. 1999 Update no. 1 (October 2001) through Update no. 12 (October 2010). Dostupno na <http://www.loc.gov/marc/authority/>

2 MARC je akronim za Machine Readable Cataloging.

3 Veona, Eva. Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna biblioteka, 1983-1986. Prvi dio : Odrednice i redalice. 2. izmijenjeno izd. 1986. Drugi dio : Kataložni opis, 1983.

4 Vujić, Mirjana. Pravilnik za izradu predmetnog kataloga u NSK. Zagreb, 2007. (interno)

Format MARC 21 identificira više vrsta preglednih zapisa:

- **Usvojena odrednica** (kôd 008/09 a) – pregledni zapis u poljima 100-155.
- **Dodatna oznaka** (kôd 008/17 d) – pregledni zapis u poljima 18X.
- **Usvojena odrednica i dodatna oznaka** (kôd 008/09 f) – pregledni zapis u poljima 15X sadrži usvojenu odrednicu, koja može biti korištena kao dodatna oznaka u nekom drugom zapisu. (Knjižnica može odabrati i izradu zasebnih zapisa za vodeću i dodatnu oznaku).
- **Uputnica** (kôd 008/09 b ili c) – pregledni zapis u poljima 100-155 koji sadrži neusvojenu odrednicu. Takav zapis može sadržavati napomenu 260 (za predmetne odrednice), 664 i 666 (za imena).
- **Uputnica i dodatna oznaka** (kôd 008/09 g) – pregledni zapis u poljima 15X koji sadrži neusvojenu odrednicu, koja se može koristiti kao dodatna oznaka uz neku usvojenu odrednicu. (Knjižnica može odabrati i izradu zasebnih zapisa za uputnicu i dodatnu oznaku).

Vrste odrednica

Sadržaj odrednica i pristupnica u poljima 1XX, 4XX i 5XX određuje način indeksiranja i pretraživanja. Dvije vrste odrednica određena su u formatu za pregledne zapise:

- **Usvojena odrednica** – normirana odrednica koja se može koristiti kao odrednica i pristupnica u odgovarajućim poljima bibliografskog zapisa (100, 110,111, 240 ; 700, 710, 711,730 ; 600, 610,611, 630, 650, 651,655). Pregledni zapisi koji sadrže usvojenu odrednicu upisuju se u polja 100-155 (odrednice), poljima 500-555 (unakrsne uputnice), a u polju 008/09 (vrsta zapisa) dodjeljuje im se kôd a ili f.
- **Neusvojena odrednica** - odrednica koja nije usvojena i ne može se koristiti kao pristupnica u odgovarajućim poljima bibliografskog zapisa (100, 110,111, 240 ; 700, 710, 711,730 ; 600, 610,611, 630, 650, 651,655), a u polju 008/09 (vrsta zapisa) dodjeljuje im se kôd c.

Nazivlje⁵

Priručnik slijedi stručno nazivlje dogovoreno na Radnoj grupi MARC 21 : format za pregledne zapise, *Pravilnika i priručnika za izradbu abecednih kataloga (ppiak)⁶*, *Pravilnika za izradu predmetnog kataloga u NSK (nskps)⁷* i nazivlje hrvatskih prijevoda međunarodnih standarda za izradu preglednih zapisa.

5 Vidjeti i terminologiju i prema IFLA Cataloguing Principles / ed. Barbara B. Tillett and Ana Lupe Christan. München, 2009. Hrvatska terminologija str. 112-125

6 Kôd **ppiak** označava pravila deskriptivne katalogizacije *Verona, Eva. Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga*. Zagreb: Nacionalna i sveučilišna biblioteka, 1983-1986., koja se koriste u *Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu* dostupno na *Description Convention Source Codes*.

7 Kôd **nskps** označava *Priručnik za izradu predmetnog kataloga u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu (Manual for NSK subject headings)* (Zagreb: Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu), dostupno na *Subject Heading and Term Source Codes*.

INTERPUNKCIJA, SIMBOLI, STIL I GRAFIČKI ZNAKOVI

Interpunkcija

Redoslijed elemenata sadržaja polja i potpolja u preglednom zapisu, interpunkcija koja prethodi, slijedi i zatvara elemente treba biti u skladu s pravilima bibliografskog središta odgovornog za izradu zapisa.

Interpunkcija koja nije vezana za sadržaj polja i potpolja, slijedi preporuke formata MARC 21 za pregledne zapise.

Interpunkcija, zadana pravilima deskriptivne i sadržajne katalogizacije, u preglednim zapisima nije određena, te ju je potrebno dodavati.

Ako se koriste predlošci za izradu zapisa, koristi se unaprijed postavljena interpunkcija.

Simboli za iskazivanje odnosa između odrednica

Simboli koji se koriste za izražavanje odnosa između odrednica moraju biti u skladu s pravilima bibliografskog središta odgovornog za izradu zapisa.

Stil i pravopis tekstualnih napomena za korisnike

Stil i pravopis napomena namijenjenih za prikaz u katalogu moraju biti u skladu s hrvatskim pravopisom i praksom bibliografskog središta odgovornog za izradu zapisa.

Uputne informacije, kojima se korisniku objašnjava korištenje i traženje odrednica, navedene su uz svaku napomenu.

Grafički znakovi formata MARC 21 za pregledne zapise

Format MARC 21 za pregledne zapise previđa sljedeće grafičke konvencije:

0 - Grafički znak 0 iskazuje broj nula u oznakama polja, u navođenju mjesta znaka s nepromjenjivom duljinom i na mjestu indikatora. Ovaj znak razlikuje se od velikog slova O koji se koristi u primjerima i tekstu.

- Grafički simbol # koristi se za prazno mjesto (hex 20) u kodiranim poljima i drugim specijalnim situacijama gdje bi se ovaj znak mogao tumačiti višeznačno.

\$ - Grafički simbol \$ koristi se kao graničnik (delimiter portion) (hex 1 F) za kôd potpolja.

/ - Specifične oznake mjesta elemenata podataka s nepromjenjivom duljinom, kao što su oni u Oznaci zapisa, Direktoriju i polju 008, označuju se kosom crtom i mjestom znaka, na pr. 008/11.

1 - Grafički znak 1 predstavlja broj jedan (hex 31). Ovaj znak se treba razlikovati od malog slova l (latinično slovo el) i velikog slova I (hex 49) koji se koristi u primjerima i tekstu.

| - Grafički znak | koristi se kao znak za popunu.

POLJA FORMATA MARC 21 ZA PREGLEDNE ZAPISE

Uvodno polje

Direktorij

Kontrolna polja (00X)

- 001 – Kontrolni broj (NP)
- 003 – Identifikator kontrolnog broja (NP)
- 005 – Datum i vrijeme posljednje izmjene (NP)
- 008 – Elementi podataka nepromjenjive duljine (NP)

Kodirani podaci (01X-09X)

- 010 - Kontrolni broj Library of Congress (NP)
- 014 - Veza na zapis serijske publikacije ili višedjelne jedinice građe (P)
- 016 - Kontrolni broj nacionalnog bibliografskog središta (P)
- 020 - Međunarodni standardni knjižni broj (P)
- 022 - Međunarodni standardni broj serijske publikacije (P)
- 024 - Drugi standardni identifikator (P)
- 031 - Podaci o incipitima glazbenog djela (P)
- 034 - Kartografski kodirani podaci (P)
- 035 - Sistemski kontrolni broj (P)
- 040 - Izvor katalogizacije (NP)
- 042 - Kôd autentikacije (NP)
- 043 - Kôd geografskog područja (NP)
- 045 - Vremensko razdoblje odrednice(NP)
- 046 - Posebni kodirani datumi (P)
- 050 - Signatura Library of Congress (P)
- 052 - Geografska klasifikacija (P)
- 053 - Klasifikacijski broj Library of Congress (P)
- 055 - Signatura Library and Archives Canada (P)
- 060 - Signatura National Library of Medicine (P)
- 065 - Drugi klasifikacijski broj (P)
- 066 - Skupovi znakova (NP)
- 070 - Signatura National Agricultural Library (P)
- 072 - Kôd predmetne kategorije (P)
- 073 - Korištenje dodatne odrednice (NP)
- 080 - Broj Univerzalne decimalne klasifikacije (P)
- 082 - Deweyeva decimalna signatura (P)
- 083 - Broj Deweyeve decimalne klasifikacije (P)
- 086 - Signatura službenih publikacija (P)
- 087 - Klasifikacijski broj službenih publikacija (P)
- 09X - Lokalne signature

Polja odrednica (1XX)

- 100 - Odrednica - Osobno ime (NP)
- 110 - Odrednica – Naziv korporativnog tijela (NP)
- 111 - Odrednica – Naziv sastanka (NP)
- 130 - Odrednica - Jedinostveni naslov (NP)
- 148 - Odrednica - Vremenska odrednica (NP)
- 150 - Odrednica - Opći pojam (NP)
- 151 - Odrednica - Geografsko ime (NP)
- 155 - Odrednica - Žanr/oblik (NP)
- 180 - Odrednica - Dodatna odrednica za opći pojam (NP)
- 181 - Odrednica - Dodatna odrednica za geografsko ime (NP)
- 182 - Odrednica - Dodatna odrednica za vrijeme (NP)
- 185 - Odrednica - Dodatna odrednica za žanr/oblik (NP)

Dodatne informacije o karakteristikama odrednica iz polja 100 - 185 (046, 3XX)

- 046 - Posebni kodirani datumi (P)
- 336 - Vrsta sadržaja (P)
- 370 - Pridruženo mjesto (P)
- 371 - Adresa (P)
- 372 - Područje djelovanja (P)
- 373 - Pripadnost (P)
- 374 - Zanimanje (P)
- 375 - Spol (P)
- 376 - Podaci o obitelji (P)
- 377 - Pridruženi jezik (P)
- 380 - Žanr/oblik djela (P)
- 381 - Druga razlikovna obilježja djela ili izraza (P)
- 382 - Medij izvedbe (P)
- 383 - Brojčana oznaka glazbenog djela (P)
- 384 - Tonalitet (NP)

Polja napomena za uputnice (260, 360)

- 260 - Složena objasnidbena uputnica - Predmet (P)
- 360 - Složena unakrsna uputnica - Predmet (P)

Polja općih uputnica (4XX)

- 400 - Opća uputnica - Osobno ime (P)
- 410 - Opća uputnica - Naziv korporativnog tijela (P)
- 411 - Opća uputnica - Naziv sastanka (P)
- 430 - Opća uputnica - Jedinostveni naslov (P)
- 448 - Opća uputnica - Vremenska odrednica (P)
- 450 - Opća uputnica - Opći pojam (P)
- 451 - Opća uputnica - Geografsko ime (P)

- 455 - Opća uputnica - Žanr/oblik (P)
- 480 - Opća uputnica - Dodatna odrednica za opći pojam (P)
- 481 - Opća uputnica - Dodatna odrednica za geografsko ime (P)
- 482 - Opća uputnica - Dodatna odrednica za vrijeme (P)
- 485 - Opća uputnica - Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)

Polja unakrsnih uputnica (5XX)

- 500 - Unakrsna uputnica - Osobno ime (P)
- 510 - Unakrsna uputnica - Naziv korporativnog tijela (P)
- 511 - Unakrsna uputnica - Naziv sastanka (P)
- 530 - Unakrsna uputnica - Jedinstveni naslov (P)
- 548 - Unakrsna uputnica - Vremenska odrednica (P)
- 550 - Unakrsna uputnica - Opći pojam (P)
- 551 - Unakrsna uputnica - Geografsko ime (P)
- 555 - Unakrsna uputnica - Žanr/oblik (P)
- 580 - Unakrsna uputnica - Dodatna odrednica za opći pojam (P)
- 581 - Unakrsna uputnica - Dodatna odrednica za geografsko ime (P)
- 582 - Unakrsna uputnica - Dodatna odrednica za vrijeme (P)
- 585 - Unakrsna uputnica - Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)

Polja za postupak s nizom (64X)

- 640 - Datumi izdavanja i/ili brojčana oznaka niza (P)
- 641 - Posebnosti obrojčavanja niza (P)
- 642 - Primjer obrojčavanja niza (P)
- 643 - Mjesto izdavanja i nakladnik/izdavač niza (P)
- 644 - Analitičke obrada niza (P)
- 645 - Niz kao pristupnica (P)
- 646 - Klasifikacija niza (P)

Polja napomena za uputnice (663 - 666)

- 663 - Složena unakrsna uputnica - Ime (NP)
- 664 - Složena objasnidbena uputnica - Ime (NP)
- 665 - Napomena o povijesti (NP)
- 666 - Opća objasnidbena uputnica - Ime (NP)

Polja općih napomena (667 - 68X)

- 667 - Opća interna napomena (P)
- 670 - Izvor pronađenih podataka (P)
- 675 - Izvor u kojem podaci nisu pronađeni (NP)
- 678 - Biografski ili povijesni podaci (P)
- 680 - Opća napomena (P)
- 681 - Napomena o primjeru – Predmet (P)
- 682 - Napomena o izbrisanoj odrednici (NP)

688 - Napomena o povijest primjene (P)

Polja za povezivanje odrednica (7XX)

700 - Usvojena odrednica za povezivanje - Osobno ime (P)

710 - Usvojena odrednica za povezivanje - Naziv korporativnog tijela (P)

711 - Usvojena odrednica za povezivanje - Naziv sastanka (P)

730 - Usvojena odrednica za povezivanje - Jedinstveni naslov (P)

748 - Usvojena odrednica za povezivanje - Vremenska odrednica (P)

750 - Usvojena odrednica za povezivanje - Opći pojam(P)

751 - Usvojena odrednica za povezivanje - Geografsko ime (P)

755 - Usvojena odrednica za povezivanje - Žanr/oblik (P)

780 - Usvojena odrednica za povezivanje - Dodatna odrednica za opći pojam (P)

781 - Usvojena odrednica za povezivanje - Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

782 - Usvojena odrednica za povezivanje - Dodatna odrednica za vrijeme (P)

785 - Usvojena odrednica za povezivanje - Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)

788 - Podaci o složenom povezivanju (NP)

Lokacije i alternativna grafija (8XX)

856 - Elektronička lokacija i pristup (P)

880 - Drugo pismo (P)

Polja lokalnog korištenje (9XX)

USPOREDNA SHEMA POLJA FORMATA MARC 21 I SKUPINA SADRŽAJA ODREĐENIH SMJERNICAMA ZA IZRADU PREGLEDNIH ZAPISA

Sadržaj zapisa

Polja prisutna u svim zapisima:

0XX Kontrolna polja

(001; 003; 005; 008)

01X-09X Kodirani podaci

(040; 065; 072; 080)

Pregledni zapis:

(Vrsta zapisa = z)

1XX Polja odrednica

360 Polje napomena za uputnice

(predmet)

4XX Polja podataka o općim

uputnicama

5XX Polja podataka o unakrsnim

uputnicama

663-666 Polja podataka za uputnice

(ime)

667-68X Polja općih napomena

856 Elektronička lokacija i pristup

Skupine sadržaja određene Smjericama za izradu preglednih kataložnih jedinica i uputnica

Skupina odrednica pregledne kataložne jedinice

Skupina napomena

Skupina podataka o općim uputnicama

Skupina podataka o unakrsnim uputnicama

Skupina napomena i Skupina objasnidbene uputnice

Skupina napomena i Skupina izvora

STRUKTURA PREGLEDNOG ZAPISA U FORMATU MARC 21

ELEMENTI PREGLEDNOG ZAPISA

Svaki pregledni zapis sadrži tri elementa : *Uvodno polje*, *Direktorij* i *Promjenjiva polja* (kontrolna polja i polja podataka).

UVODNO POLJE

Uvodno polje ne sadrži indikatore ni oznake potpolja; elementi podataka određeni su mjestom.

Mjesto znaka

1-04 Duljina zapisa

05 Status zapisa

a = promjena razine kodiranja

c = ispravljen ili revidiran

d = izbrisan

n = nov

o = zastario

s = izbrisan, odrednica podijeljena na dvije ili više odrednica

x = izbrisan, odrednica zamijenjena nekom drugom odrednicom

06 Vrsta zapisa

z = pregledni

07-08 Mjesta znakova nisu određena

Sadrže prazninu (^) ili znak za popunjavanje (|)

09 Shema kodiranih znakova

= MARC-8

a = UCS/Unicode

10 Broj indikatora

2 Broj mjesta znakova koji se koriste za indikatore

11 Duljina oznake potpolja

2 Broj mjesta znakova koji se koriste za oznake potpolja

1-16 Početna adresa podataka

17 Razina zapisa

n = potpuni pregledni zapis

o = nepotpuni pregledni zapis

18-19 Mjesta znakova nisu određena (uvijek ##)

Sadrže prazninu (^) ili znak za popunjavanje (|)

20-23 Plan unosa podataka**20 Duljina dijela duljine polja**

4 Broj znakova dijela duljine polja direktorija

21 Duljina dijela mjesta početnog znaka

5 Broj znakova dijela mjesta početnog znaka direktorija

22 Duljina dijela određenog implementacijom

0 Broj znakova dijela određenog implementacijom u direktoriju

23 Nije određeno**DIREKTORIJ**

Sadrži podatke koji se strojno generiraju (polja, duljine, početna lokacija svakog polja unutar zapisa).

PROMJELJIVA POLJA sadrže *Kontrolna polja* i *Polja podataka*.**Kontrolna polja****001 – Kontrolni broj (NP)****003 – Identifikator kontrolnog broja (NP)****005 – Datum i vrijeme posljednje izmjene (NP)****008 – Elementi podataka nepromjenjive duljine (NP)****Mjesto znaka****00-05 Datum unesen u datoteku****06 Izravna ili neizravna geografska podpodjela**

= bez geografske podjele

d = geografska podpodjela – izravna

i = geografska podpodjela – neizravna

n = ne primjenjuje se

| = ne kodira se

07 Shema transliteracije

a = međunarodna norma

b = nacionalna norma

c = norma nacionalne knjižnične udruge

d = pravila nacionalne knjižnice ili bibliografskog središta

e = lokalna norma

f = norma nepoznatog porijekla
 g = dogovorna transliteracija ili prihvaćen oblik imena na jeziku bibliografskog središta
 n = ne primjenjuje se
 | = ne kodira se

08 Jezik kataloga

= nema podataka
 b = engleski i francuski
 e = samo engleski
 f = samo francuski
 | = ne kodira se

09 Vrsta zapisa

a = usvojena odrednica
 b = objasnidbena uputnica
 c = opća uputnica
 d = dodatna odrednica
 e = čvorna oznaka
 f = usvojena i dodatna odrednica
 g = uputnica i dodatna odrednica
 | = ne kodira se

10 Deskriptivna kataložna pravila

a = ranija pravila
 b = AACR 1
 c = AACR 2
 d = odrednica usklađena s AACR 2
 z = drugo
 n = ne primjenjuje se
 | = ne kodira se

11 Sustav predmetnih odrednica/tezaursus

a = Library of Congress Subject Headings
 b = LC subject headings for children's literature
 c = Medical Subject Headings
 d = National Agricultural Library subject authority file
 k = Canadian Subject Headings
 n = ne primjenjuje se
 r = Art and Architecture Thesaurus
 s = Sears List of Subject Headings
 v = Repertoire de vedettes- matiere
 z = drugo
 | = ne kodira se

12 Vrsta niza

a = omeđena nakladnička cjelina
 b = višedjelna jedinica građe

c = izraz sličan nakladničkoj cjelini

n = ne primjenjuje se

z = drugo

| = ne kodira se

13 Numerirana ili nenumerirana nakladnička cjelina

a = numerirana

b = nenumerirana

c = numeracija se mijenja

n = ne primjenjuje se

| = ne kodira se

14 Korištenje odrednice - glavna ili sporedna

a = odgovara

b = ne odgovara

| = ne kodira se

15 Korištenje odrednice - Predmet

a = odgovara

b = ne odgovara

| = ne kodira se

16 Korištenje odrednice - Niz

a = odgovara

b = ne odgovara

| = ne kodira se

17 Vrsta dodatne predmetne odrednice

a = opći pojam

b = oblik

c = vrijeme

d = geografsko ime

e = jezik

n = ne primjenjuje se

| = ne kodira se

18-27 Mjesta znakova nisu određena

= nije određeno

| = ne kodira se

28 Vrsta tijela državne uprave

= nije tijelo državne uprave

a = autonomna ili poluautonomna sastavnica

c = međumjesno

f = federalno/nacionalno

i = međunarodno/međudržavno

l = lokalno

m = višedržavno
o = tijelo državne uprave - vrsta nije ustanovljena
s = državno, regionalno, teritorijalno, ovisno itd.
u = nije poznato
z = drugo
| = ne kodira se

29 Provjera uputnice

a = uputnica je u skladu s odrednicom
b = uputnica nije u skladu s odrednicom
n = ne primjenjuje se
| = ne kodirati

30 Mjesto znaka nije određeno

= nije određeno
| = ne kodira se

31 Osvremenjivanje zapisa

a = zapis se može koristiti
b = zapis se osvremenjuje
| = ne kodira se

32 Usvojeni oblik osobnog imena koje se ne razlikuje

a = osobno ime koje se razlikuje (jedinствено, koristi ga samo jedna osoba)
b = osobno ime koje se ne razlikuje (ime koje koriste dvije ili više osoba)
n = ne primjenjuje se
| = ne kodira se

33 Razina usvojenosti

a = potpuno usvojen
b = memorandum
c = privremeno
d = preliminarno
n = ne primjenjuje se
| = ne kodira se

34-37 Mjesta znakova nisu određena

= nije određeno
| = ne kodira se

38 Izmijenjen zapis

= nije izmijenjen
s = skraććen
x = znakovi koji nedostaju
| = ne kodira se

39 Izvor katalogizacije

= nacionalno bibliografsko središte

c = kooperativna katalogizacija

d = dugo

u = nije poznato

| = ne kodira se

Polja podataka određena su: oznakom polja (troznamenasti broj), dva znaka za indikatore i dva znaka za oznaku potpolja.

Polja podataka grupirana su u blokove koji sadrže istu vrstu podataka.

0XX	Standardni brojevi, klasifikacijske oznake, kodovi
1XX	Odrednice (usvojene i neusvojene)
2XX	Napomene za opće uputnice (<i>vidi</i> : uputnice)
3XX	Napomene za unakrsne uputnice (<i>vidi i</i> : uputnice)
4XX	Opće uputnice (<i>vidi</i> : uputnice)
5XX	Unakrsne uputnice (<i>vidi i</i> : uputnice)
6XX	Napomene
7XX	Odrednice za povezivanje
8XX	Alternativna grafija
9XX	Lokalna polja

Između polja podataka 1XX i 4XX, 5XX i 7XX postoji analogija. Uz neke iznimke, znakovi za polja se razlikuju u zadnja dva znaka.

X00	Odrednica – Osobno ime
X10	Odrednica – Naziv korporativnog tijela
X11	Odrednica – Naziv sastanka
X30	Odrednica – Jedinstveni naslov
X50	Odrednica – Opći pojam
X51	Odrednica – Geografsko ime
X55	Odrednica – Žanr/oblik
X80	Odrednica – Dodatna odrednica za opći pojam
X81	Odrednica – Dodatna odrednica za geografsko ime
X82	Odrednica – Dodatna odrednica za vrijeme
X85	Odrednica – Dodatna odrednica za žanr/oblik

Indikatori: dva znakovna mjesta koja slijede oznaku polja unutar polja nepromjenjive duljine (prvi i drugi indikator). U nekim poljima rabe se oba mjesta, u nekima samo jedno, a u nekima niti jedno (primjerice polje 040). Kada se indikator ne rabi u nekom polju, kaže se da indikator nije određen i njegovo mjesto ostaje prazno. Indikator može imati vrijednost od 0 do 9.

Primjer

100 3#ŠaZrinski, obitelj

Vrijednost oznake potpolja: mnoga polja sadrže različite dijelove podataka koji se upisuju u potpolja. Znakovi kojima se potpolja odvajaju sadrže znak odjeljitelja (\$) kojega slijedi identifikator podatkovnog elementa (slovo ili broj). Za svako polje zasebno je određena vrijednost oznake potpolja. Polja 001 do 009 ne sadrže potpolja. Vrijednosti oznake potpolja ne podrazumijevaju određeni raspored.

Primjer

100 0#\$aZvonimir,\$chrvatski kralj\$vbBiografija

Ponavljanje polja i potpolja

Ako se neko polje ili potpolje može pojaviti više puta u zapisu, ono je ponovljivo i označava se sa slovom **(P)**. Ako može biti zastupljeno u zapisu samo jedanput ono je neponovljivo i označava se slovima **(NP)**. Primjerice polje odrednice (1XX) je neponovljivo, dok su polja uputnica ponovljiva (4XX i 5XX).

Zadani prikaz

Zadani prikaz može biti neki termin, fraza, razmak ili interpunkcija, koji se generira strojno u zadanim okolnostima, tako da vizualno korisniku osigura uvijek isti i uredan prikaz informacija (primjerice *vidi i: ; vidi: ; potraži kao: i* slično).

UPORABA FORMATA MARC 21 ZA PREGLEDNE ZAPISE - PRAKSA NSK

Poglavlje sadrži polja, potpolja, indikatore, kodove za izradu preglednih zapisa u katalogu NSK. Standardizirano korištenje formata MARC 21 za pregledne zapise dogovorila je Radna grupa MARC 21 za pregledne zapise, kao dio Radne grupe MARC 21.

OBAVEZNA POLJA I OBAVEZNA AKO SU PRIMJENJIVA PREGLEDNOG ZAPISA

Uvodno polje - obavezno

Direktorij - obavezno

Kontrolna polja

- 001 Kontrolni broj - obavezno
- 003 Identifikator kontrolnog broja
- 005 Datum i vrijeme posljednje izmjene
- 008 Elementi podataka nepromjenjive duljine - obavezno

Brojevi i kodovi

- 034 Kodirani kartografski matematički podaci
- 040 Izvor katalogizacije
- 043 Kôd geografskog područja
- 065 Klasifikacijska oznaka
- 072 Kôd predmetne klasifikacije
- 080 Broj Univerzalne decimalne klasifikacije

Odrednice

- 1XX Odrednice - obavezno

Tekstualna napomena za složenu uputnicu

- 360 Složena unakrsna uputnica - Predmet

Uputnice

- 4XX Opće uputnice
- 5XX Unakrsne uputnice

Napomene

- 663 Složena unakrsna uputnica - Ime
- 665 Napomena o povijesti
- 666 Opća objasnidbena uputnica - Ime
- 667 Opća interna napomena
- 670 Izvor pronađenih podataka
- 675 Izvor u kojem podaci nisu pronađeni
- 678 Biografski ili povijesni podaci
- 680 Opća napomena
- 681 Napomena o primjeru - Predmet
- 682 Napomena o izbrisanoj odrednici
- 688 Napomena o povijesti primjene
- 750 Usvojena odrednica za povezivanje - Opći pojam
- 751 Usvojena odrednica za povezivanje - Geografsko Ime
- 856 Elektronička lokacija i pristup

UVODNO POLJE

Korištenje i namjena

Sadrži podatke koji osiguravaju primjenu zapisa i prvo je polje MARC zapisa. Podaci iz Uvodnog polja generiraju se uglavnom strojno. Sadrži 24 mjesta od 00 do 23.

Zapis u nastajanju ima kôd n (novi zapis) na mjestu znaka 05 Status zapisa.

Ako se zapis pregledava i ispravlja obavezno se mijenja kôd n u kôd c na mjestu znaka 05 Status zapisa.

Ako se zapis briše ili označava kao zastarjeli obavezno se mijenja kôd n u kôd d, o, s ili x na mjestu znaka 05 Status zapisa. Također se obavezno upisuje polje 682 Napomena o izbrisanoj odrednici ili polje 688 Napomena o povijesti primjene odrednice.

Ako zapis sadrži potrebne podatke, uključujući i primjenjive uputnice, kodira se kao a na mjestu znaka 05 - Status zapisa i n na mjestu znaka 17 – Kôd potpunosti zapisa.

Ako zapis ne sadrži potrebne podatke, jer još nisu izvršena odgovarajuća istraživanja, kodira se kao o na mjestu znaka 17 Razina kodiranja, a mjesto znaka u polju 008/33 je c.

Indikatori i potpolja

Uvodno polje nema indikatora i potpolja ; elementi podataka određeni su mjestom znaka.

Mjesto znaka

05	Status zapisa
	a = promjena razine kodiranja
	c = ispravljen ili revidiran
	d = izbrisan
	n = nov
	o = zastario
	s = izbrisan, odrednica podijeljena na dvije ili više odrednica
	x = izbrisan, odrednica zamijenjena nekom drugom odrednicom

Korištenje

Mjesto 05/Status zapisa postavlja katalogizator. Za zapise koji se kodiraju sa s i x izrađuju se novi zapisi za odrednice navedene u polju 682.

Primjeri

Izbrisana i zamijenjena odrednica

Uvodno polje/05 d (izbrisan)
180 ##\$xMjera složenosti

688 ##aOdrednica se koristila [1998-2002]

Izbrisana i podijeljena odrednica

Uvodno polje/05 s (izbrisan, odrednica podijeljena na dvije ili više odrednica)

150 ##\$aBuddha i budizam

682 ##\$iOdrednica je zamjenjena s dvije\$aBuddha\$i\$aBudizam

688 ##aOdrednica se koristila [1998-2002]

Uvodno polje /05 n (zapis prve odrednice na koju je podijeljena)

100 0#\$aBuddha

450 ##\$aBuddha i budizam

Uvodno polje /05 n (zapis druge odrednice na koju je podijeljena)

150 ##\$aBudizam

450 ##\$aBuddha i budizam

Izbrisana i zamijenjena odrednica

Uvodno polje/05 x (izbrisan, odrednica zamijenjena nekom drugom odrednicom)

180 ##\$xGospodarski aspekt

682 ##iOdrednica je zamijenjena odrednicom\$aEkonomsko gledište

688 ##aOdrednica se koristila [1998-2002]

Uvodno polje/05 n (nov za odrednicu iz polja 682 prethodnog izbrisanog zapisa)

180 ##\$xEkonomsko gledište

480 ##\$xGospodarski aspekt

17 Razina zapisa

n = potpuni pregledni zapis

o = nepotpuni pregledni zapis

Korištenje i namjena

Mjesto 17/ Razina zapisa zapisa postavlja katalogizator, kôd n označava da zapis sadrži potrebne podatke, uključujući i primjenljive podatke o uputnicama. Kôd o označava da zapis ne sadrži potpune podatke jer još nisu obavljena odgovarajuća istraživanja, a u polju 008/33 mora biti c.

Primjer

Uvodno polje/00-23 ^^^^nz##a22^^^n##4500

DIREKTORIJ

(generira se sistemski)

Korištenje i namjena

Direktorij sadrži podatke koji se strojno generiraju (polja, duljine, početna lokacija svakog polja unutar zapisa).

Indikatori i potpolja

U *Direktoriju* nema indikatora i potpolja ; elementi podataka određeni su mjestom znaka. *Direktorij* slijedi iza *Uvodnog polja*.

KONTROLNA POLJA - 00X**Korištenje i namjena**

Podaci preglednog zapisa organiziraju se unutar polja nepromjenjive duljine, a identifikacija se osigurava preko Direktorija.

Indikatori i potpolja

Kontrolna polja ne sadrže indikatore i potpolja. Sadrže jedan ili niz podataka.

001 KONTROLNI BROJ (NP) (generira se sistemski)

Kontrolni broj dodjeljuje ustanova koja izvorno katalogizira, ustanova koja preuzima zapis ili ustanova koja mijenja zapis.

Primjer

001 000076565

003 IDENTIFIKATOR KONTROLNOG BROJA (NP) generira se sistemski

Sadrži kôd ustanove koja izvorno katalogizira⁸.

Primjer

003 HR-ZaNSK

005 DATUM I VRIJEME POSLJEDNJE IZMJENE (NP) (generira se sistemski)

Sadrži 16 znakova koji prikazuju datum i vrijeme posljednje izmjene zapisa, a u skladu sa standardom ISO 8601 *Representation of Dates and Times* (ggmmdd).

Primjer

005 20100127114233.0

008 ELEMENTI PODATAKA NEPROMJENJIVE DULJINE (NP)**Korištenje i namjena**

Polje sadrži 40 mjesta od 00-39 i osigurava kodirane informacije o zapisu kao cjelini ili samo u nekom njegovom specifičnom dijelu. Kodirani podaci su i moguća pomoć u pretraživanju. Mjesta neodređenih znakova sadrže znakove za prazninu # ili im se upisuje znak za popunu | . Polje se podešava prema zahtjevima knjižnice koja izrađuje zapis.

⁸ Kratica **HR-ZaNSK** označava kôd ustanove koja izvorno katalogizira, dostupno na *MARC Code List for Organizations*.

Svi kodovi označeni slovima pišu se malim slovima.

Indikatori i potpolja

Polje nema indikatora i potpolja ; elementi podataka određeni su mjestom znaka.

Mjesto znaka

00-05 Datum unesen u datoteku (ggmmdd) (generira se sistemski)

06 Izravna ili neizravna geografska podpodjela

n = ne primjenjuje se

07 Shema transliteracije

d = pravila nacionalne knjižnice ili bibliografskog središta

08 Jezik kataloga⁹

= nema podataka (kôd nije dostupan u formatu MARC 21)

09 Vrsta zapisa

Određuje da li odrednica iz polja 1XX sadrži usvojeni ili neusvojeni oblik. U NSK katalogu ne izrađuju se samostalni zapisi za neusvojene oblike odrednica.

a = usvojena odrednica

b = objasnidbena uputnica (koristi se samo za autore ; polja 100, 110 i 111)

d = dodatna odrednica (koristi se za polja 18X)

10 Deskriptivna kataložna pravila

Određuje s kojim je skupom pravila deskriptivne katalogizacije odrednica u skladu.

z = drugo (i polje 040 \$fppiak)

n = ne primjenjuje se (za polja 15X i 18X)

11 Sustav predmetnih odrednica/tezaursus

Određuje s kojim je skupom pravila predmetne katalogizacije odrednica u skladu.

z = drugo (i polje 040 \$fnskps)

12 Vrste nakladničkih cjelina

n = ne primjenjuje se

13 Numerirane i nenumerirane nakladničke cjeline

n = ne primjenjuje se

14 Korištenje odrednice – glavna ili sporedna

Određuje da li je li odrednicu iz polja 1XX moguće koristiti kao pristupnicu u bibliografskom zapisu u poljima 1XX i 7XX.

a = odgovara (za polja 100, 110, 111, bez \$x, \$y, \$z, \$v, \$t)

b = ne odgovara (za polja 100, 110, 111, sa \$x, \$y, \$z, \$v, \$t i za 15X i 18X)

⁹ Kôd nije dostupan u formatu MARC 21

15 Korištenje odrednice – predmet

Određuje da li je odrednicu iz polja 1XX moguće koristiti kao pristupnicu u bibliografskom zapisu u poljima 6XX.

a = odgovara

b = ne odgovara (za polja 18X)

16 Korištenje odrednice – niz

b = ne odgovara

17 Vrsta dodatne predmetne oznake

Određuje vrstu dodatne predmetne oznake iz potpolja \$x ; \$y ; \$z i \$v, a koje se izrađuju samo u poljima 18X.

a = opći pojam (polje 180)

b = oblik (polje 185)

c = vrijeme (polje 182)

d = geografsko ime (polje 181)

n = ne primjenjuje se (za polja 1XX-15X)

18-27 Mjesta znakova nisu određena**28 Vrsta tijela državne uprave**

| = ne kodira se

29 Provjera uputnica

Određuje da li su uputnice iz polja 4XX/5XX u zapisu usklađene s pravilima po kojima se oblikuje odrednica u polju 1XX u tog zapisa.

a = uputnica je u skladu s odrednicom

30 Mjesto znaka nije određeno**31 Osvremenjivanje zapisa**

Određuje mogućnost korištenja zapisa koji se osvremenjuje

a = zapis se može koristiti

32 Usvojeni oblik osobnog imena koje se ne razlikuje

Određuje da li osobno ime iz polja 100 koristi više osoba i da li ih je moguće razlikovno razdvojiti.

a = osobno ime koje se razlikuje (jedinствeno, koristi ga samo jedna osoba)

b = osobno ime koje se ne razlikuje (koriste ga dvije ili više osoba)

n = ne primjenjuje se (za polja 15X i 18X)

33 Razina usvojenosti

Određuje je li je oblik odrednice iz polja 100-15X u skladu s pravilima deskriptivne katalogizacije kodiranim u polju 008/10 ili u skladu s predmetnim sustavom/tezaursom u polju 008/11.

a = potpuno usvojen

c = privremeno (u *Uvodnom polju* mjesto znaka 17 je o)

34-37 Mjesta znakova nije određeno**38 Izmijenjen zapis**

Određuje da li su rađene izmjene kod prenošenja podataka u računalni oblik.

= nije izmijenjen

39 Izvor katalogizacije

Navodi ustanovu koja je izradila zapis. Ako je kataložno središte poznato, ono se identificira u potpolju \$a polja 040.

= nacionalno bibliografsko središte

Primjer

008 990820nd#anznbnabn#####a#aaa#####

BROJEVI I KODOVI - 01X-09X

Korištenje i namjena

Polja *Brojevi i kodovi* sadrži informacije: kontrolni broj sustava, porijeklo zapisa i klasifikacijske brojeve.

Polja koja se koriste

- 034 Kodirani kartografski matematički podaci (P)
- 035 Sistemski kontrolni broj (P) - generira se strojno
- 040 Izvor katalogizacije (NP)
- 043 Kôd geografskog područja (NP)
- 065 Drugi klasifikacijski sustavi (P)
- 072 Kôd predmetne kategorije (P)
- 080 Broj univerzalne decimalne klasifikacije (P)

034 KODIRANI KARTOGRAFSKI MATEMATIČKI PODACI (P)

Korištenje i namjena

Polje sadrži kodirani oblik kartografskih matematičkih podataka koji se odnose na odrednicu iz polja 1xx.

Prvi indikator nije određen ; sadrži prazninu

Drugi indikator	Vrsta prstena
^	Ne primjenjuje se
0	Vanjski prsten
1	Unutarnji prsten

Oznake potpolja koja se koriste

- \$d Koordinate najzapadnija dužina (NP)
- \$e Koordinate najistočnija dužina (NP)
- \$f Koordinate najsjevernija dužina (NP)
- \$g Koordinate najjužnija dužina (NP)
- \$2 Izvor (NP)

Primjeri

034 ##\$dE0110000\$eE0110000\$fN0444500\$gN0444500\$2geonames

- 151 ##\$aEmilia-Romagna
- 034 ##\$dE0153000\$eE0153000\$fN0451001\$gN0451001\$2geonames
- 151 ##\$a Hrvatska

035 SISTEMSKI KONTROLNI BROJ (P)**Korištenje i namjena**

Polje sadrži MARC kôd ustanove koja izvorno katalogizira pregledni zapis, a čiji se kontrolni broj nalazi u polju 001 (Kontrolni broj).

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu

Oznake potpolja koja se koriste

- \$a Sistemski kontrolni broj (NP) (generira se strojno)
- \$9 Sistemski kontrolni broj (P) (ostali - upisani konverzijom)

Primjer

- 035 ##\$9(HR-ZaNSK)416095
- 035 ##\$9(HR-ZaNSK)251202003
- 035 ##\$a(HR-ZaNSK)000406640
- 100 1#\$aKrlježa, Bela

040 IZVOR KATALOGIZACIJE (NP)**Korištenje i namjena**

Polje sadrži MARC kodove za: ustanove koja izvorno katalogizira pregledni zapis¹⁰, jezika katalogizacije¹¹, ustanove koja prenosi zapis u računalni format, ustanove koja mijenja zapis, pravila deskriptivne katalogizacije i pravila za izradu predmetnih odrednica/tezaurusa.

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu

Oznake potpolja koja se koriste

- \$a Izvorno bibliografsko središte (NP)
- \$b Jezik katalogizacije (NP)
- \$c Ustanova koja preuzima zapis(NP)
- \$d Ustanova koja mijenja zapis (NP)
- \$e Pravila deskriptivne katalogizacije, kada polje 008/10 sadrži kôd z (NP)
- \$f Pravila izrade predmetnih odrednica /tezaurusa, kada polje 008/11 sadrži kôd z (NP)

Primjeri

- 040 ##\$aHR-ZaNSK\$bhrv\$cHR-ZaNSK\$eppiak\$fnskps
- 100 1#\$aVida, Viktor

¹⁰ HR-ZaNSK označava kôd ustanove (NSK) koja izvorno katalogizira, dostupno na *MARC Code List for Organizations*.

¹¹ hrv označava kôd jezika na kojem se katalogizira, dostupno na *MARC Code List for Languages*.

- 040 ##\$aHR-ZaNSK\$bhrv\$cHR-ZaNSK\$fnskps
 150 ##\$aOsobe s posebnim potrebama\$xZapošljavanje

043 KÔD GEOGRAFSKOG PODRUČJA (NP)

Korištenje i namjena

Kôd geografskog područja odnose na odrednicu iz polja 1xx. Izvor koda u potpolju \$a je popis geografskih područja na adresi <http://www.loc.gov/marc/geoareas/> .

Indikatori nisu određeni; sadrže prazninu

Oznake potpolja koja se koriste
 \$a Kôd geografskog područja (P)

Polje obavezno sadrži sedam znakova, ako je kôd kraći od sedam znakova dodaju se crtice kao u primjerima.

Primjeri

- 043 ##\$ae-it---
 151 ##\$aEmilia-Romagna

- 043 ##\$ae-ci---
 151 ##\$a Hrvatska

Poništeni kodovi obilježeni su crticom ispred slova, a zamjenski kodovi nalaze se na popisu Name Sequence http://www.loc.gov/marc/geoareas/gacs_name.html.

Primjer (poništen kôd)

Iberian Peninsula na popisu ima kôd : -ei

Primjer (zamjenski kodovi)

Iberian Peninsula
 Assigned codes:
 [e-po] Portugal
 [e-sp] Spain

Iberskom poluotoku treba dodijeliti kodove za Portugal (e-po) i Španjolsku (e-sp), a ne kôd -ei.

065 DRUGI KLASIFIKACIJSKI BROJEVI (P)

Korištenje i namjena

Polje sadrži UDK broj koji se sadržajno odnosi na odrednicu u polju 1XX, tekstualno objašnjenje i izvor podataka. Izvor podataka je kôd koji se koristi za oznake Univerzalne decimalne klasifikacije¹². Brojevi mogu biti jednostavni ili složeni.

Koristi se za označavanje hrvatskih autora: osobna i obiteljska imena, nazive korporativnih tijela i sastanaka (polja 100, 110 i 111 bez potpolja x, y, z, v i t.).

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu

Oznake potpolja koja se koriste

\$a Element klasifikacijskog broja - pojedinačni broj ili početni broj niza (NP)

\$c Tekstualno objašnjenje (NP)

\$2 Izvor broja (NP)

Primjeri

- 065 ##\$a621.3\$c elektrotehnika\$2udc
 100 1#\$aTesla, Nikola
- 065 ##\$a77\$c fotografija\$2udc
 111 2#\$aSalon fotografije\$d(2001 ; \$cVinkovci)
- 065 ##\$a373\$c osnovna škola\$2udc
 110 2#\$aOsnovna škola (Barban)
 065 ##\$a331.105.44\$c sindikati\$2udc
 110 2#\$aSindikatski naftnog gospodarstva (Zagreb)
- 065 ##\$a929.52\$c povijest obitelji\$2udc
 100 3#\$aKulmer, obitelj

072 KŌD PREDMETNE KATEGORIJE (P)

Korištenje i namjena

Polje sadrži kôd predmetne kategorije koji se sadržajno odnosi na usvojenu odrednicu iz polja 1XX. Polje je u pripremi za korištenje.

Prvi indikator nije određen ; sadrži prazninu

Drugi indikator je 7

Oznake potpolja koja se koriste

\$a Kôd predmetne kategorije (NP)

\$x Kôd predmetne podkategorije (P)

\$2 Izvor koda (NP)

\$9 Drugi (lokalni) izvori podataka (P)

¹² udc Universal Decimal Classification (London: British Standards Institute) označava kôd izvora podataka za Univerzalnu decimalnu klasifikaciju, dostupno na *Classification Scheme Source Codes*.

080 BROJ UNIVERZALNE DECIMALNE KLASIFIKACIJE (P)**Korištenje i namjena**

Polje sadrži UDK broj koji se sadržajno odnosi na odrednicu u polju 1XX, i podatak o izdanju korištenih UDK Tablica. Brojevi mogu biti jednostavni ili složeni.

Koristi se za označavanje predmetnih odrednica.

Prvi indikator označuje vrstu izdanja

podaci nisu dostupni

Drugi indikator nije određen ; sadrži prazninu

Oznake potpolja koja se koriste

\$a Broj Univerzalne decimalne klasifikacije (NP)

\$2 Izdanje (NP)

Primjeri

080 **##\$a94(73)\$2MRF** 1998.

151 **##\$jedinjene Američke države\$XPovijest**

080 **##\$a55\$2MRF** 1998.

150 **##\$aGeoznanosti**

080 **##\$a616.99AIDS\$2MRF** 1998.

150 **##\$aAIDS**

080 **##\$a929.5\$2MRF** 1998.

150 **##\$aGenealogija**

ODREDNICE, UPUTNICE I NAPOMENE - OPĆENITO

Pregledni zapisi, osim obavezne odrednice, mogu sadržavati uputnice i napomene.

- 1) Odrednica** preglednog zapisa jedinstveni je oblik odrednice koju je ustanovilo bibliografsko središte odgovorno za izradu jedinice. Odrednica preglednog zapisa može se sastojati samo od jednog, glavnog, elementa, ili od niza elemenata. Odrednice za osobno/obiteljsko ime, naziv korporativnog tijela/sastanka, naslov i predmetne odrednice za opće pojmove oblikuju se u skladu s pravilima bibliografskog središta. Odrednica se koristi kao pristupnica u odgovarajućim poljima bibliografskog zapisa (1XX ; 7XX ; 6XX). Odrednice koriste kao pristupnice pri pretraživanju bibliografskih zapisa.
- 2) Uputnica** vodi s neusvojenog oblika na usvojeni oblik odrednice (*vidi*: uputnica/opća uputnica) ili upućuje na srodne pojmove (*vidi i*: uputnica/unakrsna uputnica).
- 3) Napomena** sadrži opće informacije o usvojenoj odrednici ili specijalizirane informacije kao, primjerice, izvor pronađenih podataka o odrednici, izvor gdje podaci o odrednici nisu pronađeni, opseg pojma i sl. Napomenama se objašnjava i korištenje odrednice u nekom sustavu odrednica. Neke napomene

namijenjene su prikazu u katalogu, a neke su namijenjene katalogizatorima i donose podatke o izvršenim istraživanjima ili potvrđuju podatke koji se koriste u preglednim zapisima.

ODREDNICE - OPĆENITO

Polja 100 -185 sadrže imena, jedinstvene naslove i termine koji se koriste u predmetnim odrednicama.

Pregledni zapis izrađuje se za svaki usvojeni oblik odrednice.

Zasebni zapisi ne izrađuju se za neusvojene oblike odrednice, već se izrađuju u zapisima usvojenih odrednica u poljima 400 - 485, kao opće uputnice.

- 100 - Odrednica – Osobno ime (NP)
- 110 - Odrednica – Naziv korporativnog tijela (NP)
- 111 - Odrednica – Naziv sastanka (NP)
- 130 - Odrednica – Jedinstveni naslov (NP)
- 148 - Odrednica – Vremenska odrednica (NP)
- 150 - Odrednica – Opći pojam (NP)
- 151 - Odrednica – Geografsko ime (NP)
- 155 - Odrednica – Žanr/oblik (NP)
- 180 - Odrednica – Dodatna odrednica za opći pojam (NP)
- 181 - Odrednica – Dodatna odrednica za geografsko ime (NP)
- 182 - Odrednica – Dodatna odrednica za vrijeme (NP)
- 185 - Odrednica – Dodatna odrednica za žanr/oblik (NP)

Imena mogu biti osobno i obiteljsko ime, naziv korporativnog tijela ili sastanka i naziv političko-teritorijalne jedinice (uključujući i geografsko ime).

Primjeri

(odrednica - osobno ime)

- 008/10 z (odrednica iz \$a izrađena je prema pravilima deskriptivne katalogizacije)
- 008/11 z (odrednica izrađena prema pravilima sadržajne katalogizacije, a odrednica iz \$a prihvaćena je kao validna u sustavu predmetnog kataloga)
- 008/14 b (odrednica se ne može koristiti kao pristupnica poljima 1XX, 7XX bibliografskog zapisa)
- 008/15 a (odrednica se može koristiti kao pristupnica polju 600 bibliografskog zapisa)
- 040 \$eppeiak\$fnskps

- 100 1#\$aBabić, Mate,\$cpovjesničar**

(odrednica - korporativni naziv)

- 008/10 z (odrednica je izrađena je prema pravilima deskriptivne katalogizacije)
- 008/11 z (odrednica je prihvaćena je kao validna i u sustavu predmetnog kataloga)
- 008/14 a (odrednica se može koristiti kao pristupnica poljima 1XX, 7XX bibliografskog zapisa)
- 008/15 a (odrednica se može koristiti kao pristupnica poljima 610 bibliografskog zapisa)
- 040 \$eppeiak\$fnskps

110 2#ŠaDruštvo bratovštine hrvatskih ljudi u Istri (Kastav)*(odrednica - naziv sastanka)*

- 008/10 z (odrednica je izrađena je prema pravilima deskriptivne katalogizacije)
- 008/11 z (odrednica je prihvaćena je kao validna i u sustavu predmetnog kataloga)
- 008/14 a (odrednica se može koristiti kao pristupnica poljima 1XX, 7XX bibliografskog zapisa)
- 008/15 a (odrednica se može koristiti kao pristupnica polju 611 bibliografskog zapisa)
- 040 Šepiak\$fnskps

111 2#ŠaKongres pedagoga Hrvatske\$**n**(1 ; \$**d**2007 ; \$**c**Zagreb)*(odrednica - geografsko ime)*

- 008/10 n (odrednica nije izrađena je prema pravilima deskriptivne katalogizacije)
- 008/11 z (odrednica izrađena prema pravilima sadržajne katalogizacije)
- 008/14 b (odrednica se ne može koristiti kao pristupnica poljima 1XX, 7XX bibliografskog zapisa)
- 008/15 a (odrednica se može koristiti kao pristupnica polju 651 bibliografskog zapisa)
- 040 Šepiak\$fnskps

151 ##ŠaHrvatska

Odrednica ime/naslov sadrži ime autora i naslov djela. Ime može biti osobno, obiteljsko, naziv korporativnog tijela ili sastanka i političko-teritorijalna jedinica. Odrednica ime/naslov izrađuje se samo za predmetni katalog.

Primjer

- 008/10 z (odrednica iz Ša izrađena je prema pravilima deskriptivne katalogizacije)
- 008/11 z (odrednica izrađena prema pravilima sadržajne katalogizacije, a odrednica iz Ša prihvaćena je kao validna u sustavu predmetnog kataloga)
- 008/14 b (odrednica se ne može koristiti kao pristupnica poljima 1XX, 7XX bibliografskog zapisa)
- 008/15 a (odrednica se može koristiti kao pristupnica poljima 6XX bibliografskog zapisa)
- 040 Šepiak\$fnskps

100 1#ŠaDostoevskij, Fedor Mihajlovič.\$**t**Zločin i kazna

Jedinstveni naslov sadrži naslov anonimnog djela i naslov djela s kojim se postupa kao s anonimnim. Naslov djela s kojim se postupa kao s anonimnim izrađuje se samo za predmetni katalog.

Primjeri

- 008/10 z (odrednica je izrađena prema pravilima deskriptivne katalogizacije)
- 008/11 z (odrednica je prihvaćena kao validna i u sustavu predmetnog kataloga)
- 008/14 a (odrednica se može koristiti kao pristupnica polju 730 bibliografskog zapisa)
- 008/15 a (odrednica se može koristiti kao pristupnica polju 630 bibliografskog zapisa)
- 040 Šepiak\$fnskps

130 #0ŠaBiblia

- 008/10 n (odrednica nije izrađena prema pravilima deskriptivne katalogizacije)
- 008/11 z (odrednica je izrađena prema pravilima sadržajne katalogizacije)

- 008/14 b (odrednica se ne može koristiti kao pristupnica polju 730 bibliografskog zapisa)
 008/15 a (odrednica se može koristiti kao pristupnica polju 630 bibliografskog zapisa)
 040 \$fnskps

130 #0\$aMisli 21. stoljeća (televizijska emisija)

Predmetne odrednice mogu biti jedna riječ, fraza ili grupa riječi. Predmetne odrednice se upisuju u polja prema pripadnosti određenoj kategoriji (opći pojam, oblik, geografsko ime, vrijeme, osobno ime, naziv korporativnog tijela ili sastanka i naslov). Ostali pojmovi koji pobliže označuju vodeću predmetnu oznaku su dodatne predmetne oznake i upisuju se u odgovarajuća potpolja.

Primjeri

(odrednica - osobno ime s dodatnom oznakom za oblik)

- 008/10 z (odrednica iz \$a izrađena je prema pravilima deskriptivne katalogizacije)
 008/11 z (odrednica izrađena prema pravilima sadržajne katalogizacije, a odrednica iz \$a prihvaćena je kao validna u sustavu predmetnog kataloga)
 008/14 b (odrednica se ne može koristiti kao pristupnica poljima 1XX, 7XX bibliografskog zapisa)
 008/15 a (odrednica se može koristiti kao pristupnica poljima 6XX bibliografskog zapisa)
 040 \$epiak\$fnskps

100 1#\$aMissoni, Ottavio\$vIntervju

(odrednica - opći pojam s dodatnom geografskom oznakom)

- 008/10 n (odrednica nije izrađena je prema pravilima deskriptivne katalogizacije)
 008/11 z (odrednica izrađena prema pravilima sadržajne katalogizacije)
 008/14 b (odrednica se ne može koristiti kao pristupnica poljima bibliografskog zapisa za potrebe deskriptivne katalogizacije)
 008/15 a (odrednica se može koristiti kao pristupnica polju 650 bibliografskog zapisa)
 040 \$epiak\$fnskps

150 ##\$aPoljoprivreda\$zAfrika

(odrednica - jedinstveni naslov djela s kojim se postupa kao s anonimnim djelom)

- 008/10 n (odrednica nije izrađena prema pravilima deskriptivne katalogizacije)
 008/11 z (odrednica je izrađena prema pravilima sadržajne katalogizacije)
 008/14 b (odrednica se ne može koristiti kao pristupnica polju 730 bibliografskog zapisa)
 008/15 a (odrednica se može koristiti kao pristupnica polju 630 bibliografskog zapisa)
 040 \$fnskps

130 0#\$aMississippi Masala (film)

100 ODREDNICA - OSOBNO IME (NP)

Korištenje i namjena

Polje sadrži usvojeni oblik osobnog ili obiteljskog imena, a koristi se za potrebe deskriptivne i sadržajne

katalogizacije. Imena, kao predmetne odrednice, mogu biti proširene predmetnim dodatnim oznakama ili naslovom djela.

Prvi indikator određuje oblik osobnog imena

0	Ime
1	Prezime
3	Obiteljsko ime

Drugi indikator nije određen ; sadrži prazninu

Oznake potpolja koja se koriste

- \$ a Osobno ime (NP)
- \$ b Numeracija (rimski brojevi) (NP)
- \$ c Titule i ostali dodaci imenu, osim datuma (P)
- \$ d Datumi pridruženi imenu (NP)
- \$ t Naslov djela (NP)

Dodatne predmetne odrednice

- \$ v Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)
- \$ x Dodatna odrednica za opći pojam (P)
- \$ y Dodatna odrednica za vrijeme(P)
- \$ z Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

Redoslijed potpolja koristi se prema pravilima deskriptivne i sadržajne katalogizacije.

Primjeri

- 100 1#\$aHorvat, Josip,\$cpublicist
- 100 1#\$aMalraux, André\$xInterpretacije i kritike
- 100 1#\$aKuhta Tesla, Dubravko
- 100 1#\$aUjević-Galetović, Marija
- 100 3#\$aKulmer, obitelj\$xRodoslovlje
- 100 1#\$aShakespeare, William.\$tAntonije i Kleopatra
- 100 0#\$aTomislav, \$chrvatski kralj\$zvZbornik
- 100 0#\$aJuan de Jesús María,\$credovnik
- 100 0#\$alohannes Paulus\$bII,\$cpapa\$xAtentat
- 100 3#\$aDrašković, obitelj\$xGlazbena ostavština

Interpunkcija

Redoslijed elemenata sadržaja polja i potpolja u preglednom zapisu, interpunkcija koja prethodi, slijedi i zatvara elemente treba biti u skladu s pravilima deskriptivne i sadržajne katalogizacije bibliografskog središta odgovornog za izradu zapisa.

Interpunkcija koja nije vezana za sadržaj polja i potpolja, slijedi preporuke formata MARC 21 za pregledne zapise. Zarez se umeće iza prezimena i ispred \$c, ako se koristi. Iza imena ne stavlja se točka. Ako slijedi potpolje \$t (naslov) točka se generira strojno.

Iza posljednjeg elementa imena, proširenog predmetnim dodatnim oznakama, ne stavlja se točka. Razmak u potpolju **\$a** stavlja se samo između različitih elemenata imena.

110 ODREDNICA - NAZIV KORPORATIVNOG TIJELA (NP)

Korištenje i namjena

Polje sadrži usvojeni oblik naziva korporativnog tijela, a koristi se za potrebe deskriptivne i sadržajne katalogizacije. Nazivi korporativnih tijela, kao predmetne odrednice, mogu biti prošireni predmetnim dodatnim oznakama ili naslovom djela.

Prvi indikator određuje oblik naziva korporativnog tijela

0	Premetnuti naziv
1	Naziv pod jurisdikcijom/sjedištem
2	Naziv u izravnom redosljedu

Drugi indikator nije određen ; sadrži prazninu

Oznake potpolja koja se koriste

\$ a Naziv korporativnog tijela ili jurisdikcije/sjedišta (NP)

\$ b Podređena jedinica (P)

\$ t Naslov djela (NP)

Dodatne predmetne odrednice

\$ v Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)

\$ x Dodatna odrednica za opći pojam (P)

\$ y Dodatna odrednica za vrijeme(P)

\$ z Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

Redosljed potpolja koristi se prema pravilima deskriptivne i sadržajne katalogizacije.

Primjeri

- 110** **2#****\$a**Biblioteca Ambrosiana (Milano)
- 110** **2#****\$a**European Union**\$z**Bosna i Hercegovina**\$x**Pridruživanje
- 110** **1#****\$a**Hrvatska.**\$b**Hrvatska vojska**\$x**Ustrojstvo
- 110** **2#****\$a**Hrvatsko društvo biljne zaštite (Zagreb)
- 110** **2#****\$a**Udruga hrvatskih dragovoljaca domovinskog rata (Zagreb).**\$b** Podružnica (Požega)
- 110** **2#****\$a**United Nations**\$v**Enciklopedija
- 110** **2#****\$a**United Nations.**\$b**Department of Economic and Social Affairs.**\$b** Office for ECOSOC Support and Coordination
- 110** **2#****\$a**Društvo hrvatskih književnika (Zagreb)**\$v**Pravilnik
- 110** **1#****\$a**SAD.**\$b**Congress**\$v**Enciklopedija

Interpunkcija

Redosljed elemenata sadržaja polja i potpolja u preglednom zapisu, interpunkcija koja prethodi, slijedi i zatvara elemente treba biti u skladu s pravilima deskriptivne i sadržajne katalogizacije bibliografskog središta odgovornog

za izradu zapisa.

Interpunkcija koja nije vezana za sadržaj polja i potpolja, slijedi preporuke formata MARC 21 za pregledne zapise.

Iza korporativnog imena ne stavlja se točka. Ako slijedi potpolje \$t (naslov) točka se generira strojno. Iza posljednjeg elementa korporativnog imena, proširenog predmetnim dodatnim oznakama, ne stavlja se točka. Razmak, u potpoljima \$a i \$b, stavlja se samo između različitih elemenata naziva korporativnog tijela.

111 ODREDNICA - NAZIV SASTANKA (NP)

Korištenje i namjena

Polje sadrži usvojeni oblik naziva korporativnog sastanka, a koristi se za potrebe deskriptivne i sadržajne katalogizacije. Nazivi korporativnih sastanaka, kao predmetne odrednice, mogu biti prošireni predmetnim dodatnim oznakama ili naslovom djela.

Prvi indikator određuje oblik naziva sastanka

0	Premetnuti naziv
1	Naziv pod sjedištem/jurisdikcijom
2	Naziv u izravnom redoslijedu

Drugi indikator nije određen ; sadrži prazninu

Oznake potpolja koja se koriste:

- \$ a Naziv sastanka ili jurisdikcije/sjedišta (NP)
- \$ c Mjesto sastanka (NP)
- \$ d Datum sastanka (P)
- \$ n Broj dijela/sastanka
- \$ t Naslov djela (NP)

Dodatne predmetne odrednice

- \$ v Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)
- \$ x Dodatna odrednica za opći pojam (P)
- \$ y Dodatna odrednica za vrijeme(P)
- \$ z Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

Redoslijed potpolja koristi se prema pravilima deskriptivne i sadržajne katalogizacije.

Korištenje i namjena

Polje sadrži usvojeni oblik naziva korporativnog sastanka, a koristi se za potrebe deskriptivne i sadržajne katalogizacije. Nazivi sastanaka, kao predmetne odrednice, mogu biti prošireni predmetnim dodatnim oznakama ili naslovom djela.

Primjeri

111	2#\$a Izložba Tri pisma - tri jezika, hrvatski pisani jezični spomenici, rukopisi i tiskana izdanja kroz stoljeća \$d(2002 ; \$cBerlin)
111	2#\$a Izložba slavonska pismenost - od početaka do danas \$d(2004 ; \$cOsijek)

- 111 **2#****\$a**Biennale internazionale dell'umorismo nell' arte\$(16 ; \$d1991 ; \$cTolentino)\$vKatalog izložbe
- 111 **2#****\$a**Dani Ante Kovačića\$(23 ; \$d 2007 ; \$cZaprešić)
- 111 **2#****\$a**Olympic Games\$(4 ; \$d1908 ; \$cLondon)\$xRezultati

Interpunkcija

Redoslijed elemenata sadržaja polja i potpolja u preglednom zapisu, interpunkcija koja prethodi, slijedi i zatvara elemente treba biti u skladu s pravilima deskriptivne i sadržajne katalogizacije bibliografskog središta odgovornog za izradu zapisa.

Interpunkcija koja nije vezana za sadržaj polja i potpolja, slijedi preporuke formata MARC 21 za pregledne zapise.

Iza naziva sastanka ne stavlja se točka. Ako slijedi potpolje **\$t** (naslov) točka se generira strojno. Iza posljednjeg elementa naziva sastanka, proširenog predmetnim dodatnim oznakama, ne stavlja se točka. Razmak, u potpolju **\$a**, stavlja se samo između različitih elemenata naziva sastanka.

130 ODREDNICA - JEDINSTVENI NASLOV (NP)

Korištenje i namjena

Polje sadrži usvojeni oblik jedinstvenog stvarnog naslova. Naslovi, kao predmetne odrednice, mogu biti prošireni predmetnim dodatnim oznakama.

Prvi indikator nije određen ; sadrži prazninu

Drugi indikator

0-9 Broj početnih znakova koji se isključuju iz abecednog redanja

Oznake potpolja koja se koriste

- \$ a** Jedinstveni naslov (NP)
- \$ d** Datum potpisivanja sporazuma (P)
- \$ f** Datum djela (NP)
- \$ g** Raznovrsni podaci
- \$ h** Medij (NP)
- \$ k** Pododrednica za oblik (P)
- \$ l** Jezik djela (NP)
- \$ m** Medij izvedbe glazbe (P)
- \$ n** Broj dijela djela (P)
- \$ o** Podatak o glazbenom aranžmanu (NP)
- \$ p** Naziv dijela djela (P)
- \$ r** Tonalitet za glazbu (NP)
- \$ s** Verzija (NP)

Dodatne predmetne odrednice

- \$ v** Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)
- \$ x** Dodatna odrednica za opći pojam (P)
- \$ y** Dodatna odrednica za vrijeme(P)

\$ z Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

Redoslijed potpolja koristi se prema pravilima deskriptivne i sadržajne katalogizacije.

Primjeri

- 130 #0\$aSlovo o polku Igoreve
 130 #0\$aKoncert (film)
 130 #0\$aBiblia\$xKritike i interpretacije
 130 #0\$aVetus testamentum
 130 #0\$aNovum testamentum
 130 #0\$aKolo (časopis)\$vBibliografija
 130 #0\$aApocrypha
 130 #0\$aKuran\$xIlluminirani rukopisi\$vkatalog
 130 #0\$aBiblia\$I[hrv. prijevod]
 130 #0\$aNovum testamentum\$k[izbor]

Interpunkcija

Redoslijed elemenata sadržaja polja i potpolja u preglednom zapisu, interpunkcija koja prethodi, slijedi i zatvara elemente treba biti u skladu s pravilima deskriptivne i sadržajne katalogizacije bibliografskogsredišta odgovornog za izradu zapisa.

Interpunkcija koja nije vezana za sadržaj polja i potpolja, slijedi preporuke formata MARC 21 za pregledne zapise.

U znakom uglate zagrade [] upisuju se potpolja \$k Pododrednica za oblik i \$I Jezik djela.

Iza jedinstvenog stvarnog naslova ne stavlja se točka. Iza posljednjeg elementa jedinstvenog stvarnog naslova, proširenog predmetnim dodatnim oznakama, ne stavlja se točka. Razmak u potpolju \$a stavlja se samo između različitih elemenata jedinstvenog stvarnog naslova.

150 ODREDNICA - OPĆI POJAM¹³ (NP)**Korištenje i namjena**

Polje sadrži usvojeni oblik općeg pojma sa ili bez dodatnih predmetnih oznaka.

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu

Oznake potpolja koja se koriste

\$ a Opći pojam (NP)

Dodatne predmetne odrednice

\$ v Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)

\$ x Dodatna odrednica za opći pojam (P)

\$ y Dodatna odrednica za vrijeme(P)

¹³ Predmetna kategorija oznake za Opći pojam definirana je negativno, to jest, opći pojam je sve ono što nije predmetna oznaka za ime, naslov, geografsko ime, vrijeme ili oblik.

\$ z Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

Redosljed potpolja koristi se prema pravilima sadržajne katalogizacije.

Primjeri

- 150 **##\$a**Društvo s ograničenom odgovornošću
 150 **##\$a**Dojka**\$x**Karcinomi
 150 **##\$a**Jednadžba toka
 150 **##\$a**Školstvo**\$z**Hrvatska**\$y**1996.-2003.
 150 **##\$a**Konfesije**\$z**Kosovo
 150 **##\$a**Domaće životinje**\$x**Anatomija**\$v**Udžbenik
 150 **##\$a**Pravni lijekovi**\$z**Hrvatska**\$x**Pravna regulativa
 150 **##\$a**Njemački roman**\$y**18. st.
 150 **##\$a**Fotografija**\$x**Povijest
 150 **##\$a**AIDS**\$z**Baltičke zemlje
 150 **##\$a**Narodne nošnje**\$z**Baranja
 150 **##\$a**Knjižnična katalogizacija u publikaciji
 150 **##\$a**Internet Explorer 4.0**\$v**Priručnik
 150 **##\$a**Žene u umjetnosti**\$v**Katalog izložbe
 150 **##\$a**Radioaktivnost**\$x**Povijest
 150 **##\$a**Jednadžbe diferencije**\$x**Stabilnost
 150 **##\$a**Afroamerikanci

Interpunkcija

Redosljed elemenata sadržaja polja i potpolja u preglednom zapisu, interpunkcija koja prethodi, slijedi i zatvara elemente treba biti u skladu s pravilima sadržajne katalogizacije bibliografskog središta odgovornog za izradu zapisa. Interpunkcija koja nije vezana za sadržaj polja i potpolja, slijedi preporuke MARC 21 za pregledne zapise.

Razmak se ne koristi za kratice. Razmak u potpolju **\$a** stavlja se samo između različitih elemenata oznake za opći pojam.

151 ODREDNICA - GEOGRAFSKO IME (NP)**Korištenje i namjena**

Polje sadrži usvojeni oblik geografskog imena.

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu

Oznake potpolja koja se koriste

\$ a Geografsko ime (NP)

Dodatne predmetne odrednice

\$ v Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)

\$ x Dodatna odrednica za opći pojam (P)

\$ y Dodatna odrednica za vrijeme(P)

\$ z Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

Redoslijed potpolja koristi se prema pravilima sadržajne katalogizacije.
Geografska imena mogu biti proširena predmetnim dodatnim oznakama.

Primjeri

- 151 **##\$ a**Mars (planet)**\$x**Istraživanje
 151 **##\$ a**Atlantski ocean
 151 **##\$ a**Sjedinjene Američke Države**\$x**Gospodarski odnosi**\$z**Japan
 151 **##\$ a**Finska**\$x**Agrarna politika
 151 **##\$ a**Vransko jezero (Cres)
 151 **##\$ a**Bapska (Tovarnik)
 151 **##\$ a**Alpe
 151 **##\$ a**Drava**\$x**Hidroregulacija
 151 **##\$ a**Ajdovščina**\$v**Upravna karta
 151 **##\$ a**Austro-Ugarska**\$x**Kulturna povijest

Interpunkcija

Redoslijed elemenata sadržaja polja i potpolja u preglednom zapisu, interpunkcija koja prethodi, slijedi i zatvara elemente treba biti u skladu s pravilima sadržajne katalogizacije bibliografskog središta odgovornog za izradu zapisa.

Interpunkcija koja nije vezana za sadržaj polja i potpolja, slijedi preporuke MARC 21 za pregledne zapise.
Razmak se ne koristi za kratice. Razmak u potpolju **\$a** stavlja se samo između različitih elemenata geografskog imena.

155 ODREDNICA - ŽANR/OBLIK (NP)**Korištenje i namjena**

Polje sadrži usvojeni oblik oznake za žanr/oblik, a koristi se za obradu posebne vrste građe u nekim zbirkama NSK.

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu**Oznake potpolja koja se koriste**

\$ a Žanr/oblik (NP)

Dodatne predmetne odrednice

- \$ v** Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)
\$ x Dodatna odrednica za opći pojam (P)
\$ y Dodatna odrednica za vrijeme(P)
\$ z Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

Redoslijed potpolja koristi se prema pravilima sadržajne katalogizacije.

Primjer

- 155 **##\$ a**Portreti**\$y**19. st.

Interpunkcija

Redoslijed elemenata sadržaja polja i potpolja u preglednom zapisu, interpunkcija koja prethodi, slijedi i zatvara elemente treba biti u skladu s pravilima sadržajne katalogizacije bibliografskog središta odgovornog za izradu zapisa.

Interpunkcija koja nije vezana za sadržaj polja i potpolja, slijedi preporuke MARC 21 za pregledne zapise.

Razmak, u potpolju \$a, stavlja se samo između različitih elemenata oznake za žanr/oblik.

180 ODREDNICA - DODATNA OZNAKA ZA OPĆI POJAM (NP)**Korištenje i namjena**

Polje sadrži usvojeni oblik općeg pojma kao dodatne predmetne oznake. Ne može se koristiti kao pristupnica poljima (6XX) bibliografskog zapisa.

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu

Oznake potpolja koja se koriste

- \$ v Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)
- \$ x Dodatna odrednica za opći pojam (P)
- \$ y Dodatna odrednica za vrijeme(P)
- \$ z Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

Redoslijed potpolja koristi se prema pravilima sadržajne katalogizacije.

Primjeri

- 180 ##\$xFilozofsko gledište
- 180 ##\$x Motivacija\$zHrvatska
- 180 ##\$xNacionalni identitet

Interpunkcija

Redoslijed elemenata sadržaja polja i potpolja u preglednom zapisu, interpunkcija koja prethodi, slijedi i zatvara elemente treba biti u skladu s pravilima sadržajne katalogizacije bibliografskog središta odgovornog za izradu zapisa.

Interpunkcija koja nije vezana za sadržaj polja i potpolja, slijedi preporuke MARC 21 za pregledne zapise.

Razmak, u potpolju \$x, stavlja se samo između različitih elemenata dodatne oznake za opći pojam.

181 ODREDNICA - DODATNA GEOGRAFSKA OZNAKA (NP)**Korištenje i namjena**

Polje sadrži usvojeni oblik geografskog imena, a ista geografska jedinica ima isti oblik kao i odrednica iz polja 151. Ne može se koristiti kao pristupnica poljima (6XX) bibliografskog zapisa.

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu

Oznake potpolja koja se koriste

- \$ v Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)
- \$ x Dodatna odrednica za opći pojam (P)
- \$ y Dodatna odrednica za vrijeme(P)
- \$ z Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

Redoslijed potpolja se koristi prema pravilima sadržajne katalogizacije.

Primjeri

- 181 ##\$zHrvatska
- 181 ##\$zPožega
- 181 ##\$zVukova Gorica
- 181 ##\$zNjemačka\$xPovijest\$y1933.-1945.

Interpunkcija

Redoslijed elemenata sadržaja polja i potpolja u preglednom zapisu, interpunkcija koja prethodi, slijedi i zatvara elemente treba biti u skladu s pravilima sadržajne katalogizacije bibliografskog središta odgovornog za izradu zapisa. Interpunkcija koja nije vezana za sadržaj polja i potpolja, slijedi preporuke MARC 21 za pregledne zapise. Razmak se ne koristi za kratice. Razmak u potpolju \$z, stavlja se samo između različitih elemenata dodatne oznake za geografsko ime.

182 ODREDNICA - DODATNA VREMENSKA OZNAKA (NP)

Korištenje i namjena

Polje sadrži usvojeni oblik vremenske oznake izražene riječima ili brojkom. Ne može se koristiti kao pristupnica poljima (6XX) bibliografskog zapisa.

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu

Oznake potpolja koja se koriste

- \$ v Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)
- \$ x Dodatna odrednica za opći pojam (P)
- \$ y Dodatna odrednica za vrijeme(P)
- \$ z Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

Redoslijed potpolja koristi se prema pravilima sadržajne katalogizacije.

Primjeri

- 182 ##\$y1981.
- 182 ##\$y19. st.
- 182 ##\$ySrednji vijek
- 182 ##\$yAntika

Interpunkcija

Redoslijed elemenata sadržaja polja i potpolja u preglednom zapisu, interpunkcija koja prethodi, slijedi i zatvara

elemente treba biti u skladu s pravilima sadržajne katalogizacije bibliografskog središta odgovornog za izradu zapisa.

Interpunkcija koja nije vezana za sadržaj polja i potpolja, slijedi preporuke MARC 21 za pregledne zapise.

Razmak, u potpolju \$y, stavlja se samo između različitih elemenata dodatne vremenske oznake.

185 ODREDNICA - DODATNA OZNAKA ZA ŽANR/OBLIK (NP)

Korištenje i namjena

Polje sadrži usvojeni oblik oznake za oblik. Ne može se koristiti kao pristupnica poljima (6XX) bibliografskog zapisa.

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu

Oznake potpolja koja se koriste

- \$ v Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)
- \$ x Dodatna odrednica za opći pojam (P)
- \$ y Dodatna odrednica za vrijeme(P)
- \$ z Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

Redoslijed potpolja koristi se prema pravilima sadržajne katalogizacije.

Primjeri

- 185 ##\$vRječnik
- 185 ##\$vUdžbenik
- 185 ##\$vPriručnik

Interpunkcija

Redoslijed elemenata sadržaja polja i potpolja u preglednom zapisu, interpunkcija koja prethodi, slijedi i zatvara elemente treba biti u skladu s pravilima sadržajne katalogizacije bibliografskog središta odgovornog za izradu zapisa.

Interpunkcija koja nije vezana za sadržaj polja i potpolja, slijedi preporuke MARC 21 za pregledne zapise.

Razmak, u potpolju \$v, stavlja se samo između različitih elemenata dodatne oznake za oblik.

UPUTNICE I TEKSTUALNE NAPOMENE O UPUTNICAMA

MARC 21 format za pregledne zapise definira polja uputnica i polja napomena o uputnicama. U izradi preglednih zapisa u katalogu NSK koristi se:

- Polje tekstualne napomene za složene unakrsne uputnice za predmet(360)
- Polja općih uputnica (4XX)
- Polja unakrsnih uputnica (5XX)
- Polja tekstualnih napomena za složene unakrsne uputnice za imena (663, 665 i 666)

Opće informacije

Uputnice se mogu prikazivati kao opće uputnice iz polja 4XX, unakrsne uputnice iz polja 5XX, tekstualne napomene za unakrsne uputnice iz polja 360 (predmetne odrednice), 663 i 665 (imena) i kao objasnidbene uputnice iz polja 666 (imena).

Tekstualne napomene za opće uputnice (260 i 664) ne izrađuju se, jer se ne izrađuju zasebni zapisi za neusvojene odrednice.

Zasebni zapisi za neusvojene odrednice izrađuju se samo za objasnidbene uputnice u polju 666 (imena) s kodom **b** u polju 008/09.

4XX i 5XX OPĆE I UNAKRSNE UPUTNICE

Zapisi mogu sadržavati dva tipa uputnica. Opće uputnice koje vode od neusvojenih oblika na usvojene oblike (*vidi*: uputnice koje se upisuju u polja 4XX) i unakrsne uputnice koje povezuju srodne usvojene oblike odrednica (*vidi i*: uputnice koje se upisuju u polja 5XX).

Primjer

100 **1#**\$aTwain, Mark
400 **1#**\$aClemens, Samuel Langhorne
400 **1#**\$aConte, Louis de

Ispis

Clemens, Samuel Langhorne

Vidi: Twain, Mark

Conte, Louis de

Vidi: Twain, Mark

Uputnice koje se generiraju iz polja uputnica nazivaju se *jednostavne uputnice* i prikazuju se iz polja 4XX i/ili 5XX.

Odrednica (ili odrednice) od koje se upućuje je sadržaj polja 4XX ili 5XX preglednog zapisa. Odrednica na koju se upućuje je sadržaj polja 1XX.

Primjeri

008/09 a (*zapis usvojene odrednice*)
 100 0# \$aAristoteles
400 **0#**\$aAristotel

008/09 d (*zapis usvojene odrednice - dodatna oznaka*)
 185 ## \$vPriručnik
585 **##**\$vUdžbenik

Ispis

Aristotel

vidi: Aristoteles

Udžbenik

vidi i: Priručnik

TEKSTUALNE NAPOMENE ZA SLOŽENE UPUTNICE

Tekstualne napomene vode korisnika od jedne odrednice prema jednoj ili više odrednica. Polja se koriste kada se odgovarajuća uputnica ne može izraditi samo iz sadržaja jednog ili više polja podataka 4XX i/ili 5XX.

Unakrsne uputnice iskazane tekstualnim napomenama nazivaju se *složene unakrsne uputnice*. Odrednica od koje se upućuje je sadržaj polja 1XX preglednog zapisa. Odrednica (ili odrednice) na koju se upućuje je sadržaj polja tekstualne napomene. U polju 360 (predmetne odrednice), objašnjenje se upisuje u potpolje **\$i**, a primjer, na koji se upućuje, u potpolje **\$a**. U poljima 665 i 666 (imena) tekst objašnjenja se upisuje u potpolje **\$a**, u polju 663 (imena) tekst objašnjenja se upisuje u potpolje **\$a**, a primjer u potpolje **\$b**.

Primjeri

008/09 a *(zapis usvojene odrednice)*
150 ##\$aMarketing
360 ##\$idodatnu\$aMarketing oznaku uz nazive pojedinih djelatnosti, npr.\$aTurizam -- Marketing

008/09 b *(zapis neusvojene odrednice)*
100 1#\$aMc
666 ##\$aPrezimana koja započinju s Mc vidi Mac (npr. MacAdam)

Ispis

Marketing

vidi i: dodatnu oznaku Marketing uz nazive pojedinih djelatnosti, na pr. Turizam -- Marketing

Mc

Prezimana koja započinju s Mc **vidi:** Mac (npr. MacAdam)

Vrste tekstualnih napomena

- Napomene u zapisima usvojenih odrednica
- Napomene u zapisima objasnidbenih uputnica (imena)

Polja koja se koriste za *vidi i:* tekstualne napomene (polja 360, 663 i 665) vode od usvojene odrednice u polju 1XX na druge usvojene odrednice. Polje koje se koristi za *vidi:* tekstualnu napomenu (666) vodi od neusvojene odrednice u polju 1XX na druge usvojene odrednice.

Strojno generiranje uputa

U ispisu za katalog uputne informacije za jednostavne uputnice (4XX i 5XX) i za složenu uputnicu (360) generiraju se strojno.

UPUTNE INFORMACIJE IZ POLJA 4XX I 5XX

Uputne informacije *vidi:* povezane su s poljima 4XX i generiraju se u ispisu opće uputnice. Upute *vidi i:* povezane su

s poljima 5XX i generiraju se u ispisu unakrsne uputnice.

Primjeri

008/09 a (zapis usvojene odrednice)
 100 1#**\$**a'Arif Qazvini, Abu al-Qasim
400 1#\$**a**Qazvini, Abu al-Qasim 'Arif

008/09 a (zapis usvojene odrednice)
 150 ##**\$**aGoveda**\$x**Bolesti
450 ##\$**a**Bolesti goveda

008/09 a (zapis usvojene odrednice)
 150 ## **\$**aMenadžment
550 ##\$**a**Ugostiteljstvo**\$x**Menadžment

Ispis

Qazvini, Abu al-Qasim 'Arif
vidi: 'Arif Qazvini, Abu al-Qasim

Bolesti goveda
vidi: Goveda -- Bolesti

Ugostiteljstvo -- Menadžment
vidi i: Menadžment

\$i - PODACI O ODNOSU

Uputne informacije za jednostavne uputnice generiraju se iz samih polja uputnica. Koristi se potpolje **\$i** (podatak o odnosu) i potpolje **\$w** (kontrolno potpolje).

Namjena i korištenje

Potpolje **\$i** u poljima 4XX ili 5XX sadrži specifično objašnjenje koje se koristi kao uputna informacija u prikazu unakrsne uputnice.

Kada neko polje uputnice sadrži potpolje **\$i** s ogovarajućim objašnjenjem, tada se u kontrolno potpolje **\$w/0** upisuje kôd **i** koji upućuje na sadržaj napomene u potpolju **\$i**.

Kôd **i** u **\$w/0** znači da se uputa iz polja uputnice generira kao prikaz za korisnika. Sadržaj potpolja **\$i** je uputna informacija koja se koristi u prikazu unakrsne uputnice. Kôd **i**, ako se rabi, uvijek je prvo mjesto kontrolnog potpolja **\$w**.

Uputna informacija započinje s *Predmetnu odrednicu traži kao*.

Primjeri

008/09 a (zapis usvojene odrednice)
 151 ##**\$**aSri Lanka

451 ## \$wib\$iPredmetnu odrednicu traži kao\$**a**Ceylon

551 ##\$waa\$aCeylon

[Uvijek se izrađuju dvije uputnice kako bi se označila informacija o odnosu predmeta i imena kada imaju različiti oblik]

Ispis iz polja 451

Ceylon

Predmetnu odrednicu traži kao Sri Lanka

Ispis iz polja 551

Ceylon

Vidi i Sri Lanka

Interpunkcija

Iza uputne fraze *traži kao* ne dodaje se dvotočka (:).

48

ŠW - KONTROLNA POTPOLJA U POLJIMA 4XX i 5XX

Korištenje i namjena

Za polja uputnica 4XX i 5XX određena su kontrolna potpolja kojima se označuju različiti odnosi između odrednica i uputnica.

Kontrolna potpolja prethode svim ostalim potpoljima u polju uputnica. Kao dodatna informacija o uputnici koristi se potpolje **\$w** (određeno s četiri mjesta \$w/0 itd).

Potpolje sadrži kodirane podatke koji se odnose na korištenje i prikaz podataka o uputnicama iz polja 4XX i 5XX.

Ako se koriste sva mjesta potpolja \$w, mjesta koja nije potrebno kodirati dobivaju oznaku **n** - ne primjenjuje se. Na mjesto w/0 ne dodaje se **n**, ako se ne označavaju sljedeća mjesta.

Primjer

\$wannc - označeno je prvo i posljednje mjesto kontrolnog potpolja

/0 – Poseban odnos

Potpolje \$w/0 sadrži kodirani podatak koji se odnosi na upotrebu i prikaz podatka o uputnicama iz polja 4XX i 5XX kada je oblik uputnice u skladu odrednicom iz polja 1XX.

Za potpolje \$w/0 određeni su sljedeći elementi podataka

a – ranija odrednica

b – kasnija odrednica

d – akronim

f – glazbeno djelo

g – širi pojam

h – uži pojam

i - uputa u \$i (tekstualna napomena)

n – ne primjenjuje se

r – oznaka odnosa u \$i

t – neposredno nadređeno

korporativno tijelo, (odrednica iz polja

5XX je podređeno tijelo entiteta u polju
1XX)

Prikaz kontrolnih potpolja \$w/0

- a *vidi i:* kasniju odrednicu/kasniji naziv
- b *vidi i:* raniju odrednicu/raniji naziv
- d *vidi:* puni oblik odrednice
- g *vidi i:* uži pojam
- h *vidi i:* širi pojam
- t *vidi i:* nadređeno tijelo

Primjer

- 110 2#\$aNacionalna i sveučilišna biblioteka (Zagreb)
- 510 2#\$wbNacionalna i sveučilišna knjižnica (Zagreb)

Ispis

Nacionalna i sveučilišna knjižnica (Zagreb)
raniji naziv
Nacionalna i sveučilišna biblioteka (Zagreb)

Primjer

- 110 2#\$aNacionalna i sveučilišna knjižnica (Zagreb)
- 510 2#\$waSveučilišna biblioteka (Zagreb)
- 510 2#\$waHrvatska narodna i sveučilišna knjižnica (Zagreb)
- 510 2#\$waNacionalna i sveučilišna biblioteka (Zagreb)

Ispis

Sveučilišna biblioteka (Zagreb)
kasniji naziv
Nacionalna i sveučilišna knjižnica (Zagreb)

Hrvatska narodna i sveučilišna knjižnica (Zagreb)
kasniji naziv
Nacionalna i sveučilišna knjižnica (Zagreb)

Hrvatska nacionalna i sveučilišna biblioteka (Zagreb)
kasniji naziv
Nacionalna i sveučilišna knjižnica (Zagreb)

Primjer

- 150 ##\$aRazvojna psihologija
- 550 ##\$wgPsihologija

Ispis

Psihologija
uži pojam
Razvojna psihologija

/1 - Ograničenje upotrebe uputnice

Potpolje \$w/1 sadrži kodirani podatak koji se odnosi na upotrebu i prikaz podatka o uputnicama iz polja 4XX i 5XX kada oblik uputnice nije u skladu odrednicom iz polja 1XX.

Za potpolje \$w/1 određeni su sljedeći elementi podataka

- a – oblik uputnice samo za ime
- b – oblik uputnice samo za predmet
- d – oblici uputnica za ime i predmet
- n – ne primjenjuje se

Primjer

- 151 ##\$aSri Lanka
- 451 ## \$wib\$iPredmetnu odrednicu traži kao\$aCeylon
- 551 ##\$waa\$aCeylon

/2 - Raniji oblik odrednice

Potpolje \$w/2 sadrži kodirani podatak koji se odnosi na upotrebu i prikaz podatka o uputnicama iz polja 4XX i 5XX kada oblik uputnice nije u skladu s važećim pravilima. Mjesto se ne koristi.

- n - ne primjenjuje se

/3 - Prikaz uputnice

Potpolje \$w/3 sadrži kodirani podatak koji se odnosi na prikaz podatka o uputnicama iz polja 4XX i 5XX. Koristi se kada sa želi ograničiti prikaz opće ili unakrsne uputnice. Ako nije korištena, opća ili unakrsna, uputnica se ograničava u prikazu.

- a - uputnica se ne prikazuje
- c - uputnica se ne prikazuje, koristi se polje 663
- d - uputnica se ne prikazuje, koristi se polje 665

Primjeri

- 110 2#\$aEntomological Society of Karachi
- 510 2#\$wanna\$aKarachi Entomological Society

- 100 1#\$ajapp, Alexander Hay
- 500 1#\$wnnnc\$aGray, E. Condor
- 663 ##\$aDjela koja je autor pisao pod pseudonimom, vidi: \$bGray, E. Condor

POLJE SLOŽENIH UPUTNICA - PREDMETNE ODREDNICE

360 TEKSTUALNA NAPOMENA ZA UNAKRSNE UPUTNICE - PREDMET (P)

Korištenje i namjena

Polje sadrži objašnjenje i odrednice na koje se poziva, a koristi se kada treba objasniti odnos između usvojenih predmetnih odrednica, a nije ga moguće odgovarajuće objasniti iz polja unakrsnih uputnica 5XX.

Polje se koristi samo u zapisima usvojenih predmetnih oznaka.

Polje 1XX sadrži usvojeni oblik predmetne odrednice od koje se upućuje.

Polje 360 sadrži tekst objašnjenja za *vidi i* uputnice kao i primjere usvojenih predmetnih odrednica na koje se upućuje.

Općenito je pravilo da se za odrednicu navedenu u polju 360 ne izrađuje uputnica u polju 5XX.

Napomena o primjeru 681 izrađuje se u zapisu svake predmetne odrednice na koju se upućuje u polju 360.

Polje se često koristi u kombinaciji s poljem 680, kada se želi objasniti korištenje odrednice iz polja 1XX i kao dodatne predmetne oznake (360) i kao oznake koja može biti pristupnica bibliografskom zapisu (680).

Iz polja 1XX objašnjava se:

1. partitivni odnos (odnos između cjeline i dijela) ;
2. odnos instancije (odnos između razreda ili vrste) i
3. korištenje ili pronalaženje predmetne odrednice i kao dodatne oznake

Obavezno ponavljanje polja

Polje 360 obavezno se ponavlja u slučajevima upućivanja na više različitih dodatnih oznaka.

Primjeri

008/09 a (zapis usvojene odrednice)

150 0#Fiziologija

360 ##\$i dodatnu oznaku \$a Fiziologija \$i uz klase osoba, etničke grupe, pojedine životinje i grupe životinja, organe i regije tijela, uz pojedine biljke i grupe biljaka, npr. \$a Žene--Fiziologija; \$a Ribe--Fiziologija; \$a Oko--Fiziologija

360 ##\$i dodatnu oznaku \$a Fiziološki aspekti \$i za radove o odnosima pojedine aktivnosti ili mentalnog stanja i njegove fiziologije, npr. \$a Stres--Fiziološki aspekti; Biljna vlakna--Fiziološki aspekti

360 ##\$i dodatnu oznaku \$a Fiziološki učinak \$i uz pojedine kemikalije, vrste materijala, pojedine biljke i grupe biljaka, za radove o njihovom učinku na funkciju živih organizama, npr. \$a Amilin--Fiziološki učinak; Bakar--Fiziološki učinak; Biljna vlakna--Fiziološki učinak

008/09 a (zapis usvojene odrednice)

150 0#Drama

360 ##\$i po nacionalnoj odrednici, npr. \$a Američka drama; Hrvatska drama

360 ##\$i dodatnu oznaku \$a Drame \$i uz osobna imena za radove o dramama predmetnog autora,

npr. \$aKreža, Miroslav--Drame

Ispisi

Fiziologija

Vidi i dodatnu oznaku **Fiziologija** uz klase osoba, etničke grupe, pojedine životinje i grupe životinja, organe i regije tijela, uz pojedine biljke i grupe biljaka, npr. Žene--Fiziologija; Ribe--Fiziologija; Oko--Fiziologija

dodatnu oznaku **Fiziološki aspekti** za radove o odnosima pojedine aktivnosti ili mentalnog stanja i njegove fiziologije, npr. Stres--Fiziološki aspekti; Biljna vlakna--Fiziološki aspekti

dodatnu oznaku **Fiziološki učinak** uz pojedine kemikalije, vrste materijala, pojedine biljke i grupe biljaka, za radove o njihovom učinku na funkciju živih organizama, npr. \$aAmilin--Fiziološki učinak; Bakar--Fiziološki učinak; Biljna vlakna--Fiziološki učinak

Drama

Vidi i po nacionalnoj odrednici, npr. Američka drama; Hrvatska drama

dodatnu oznaku **Drame** uz osobna imena za radove o dramama predmetnog autora, npr. Kreža, Miroslav--Drame

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu

Oznake potpolja koja se koriste

\$ a Odrednica na koju se poziva (P)

\$ i Tekst objašnjenja (P)

Redoslijed potpolja je uvijek **\$i** zatim **\$a**. Tekst se može razdvajati primjerima u potpolju **\$a** (npr. \$itekst\$aprimjer\$itekst\$aprimjer).

Primjeri

008/09 a (zapis usvojene odrednice)

150 0#\$aDivljač

360 ##\$i naziv pojedine vrste divljači, npr. \$aLisice; \$aDivlje svinje

150 ##\$aDivlje svinje

681 ##\$iNapomena pod\$aDivljač

150 ##\$aLisice

681 ##\$iNapomena pod\$aDivljač

Ispis

Divljač

Vidi i naziv pojedine vrste divljači, npr. Lisice; Divlje svinje

008/09 a (zapis usvojene odrednice)

150 ##\$aSušenje

360 ##\$i dodatnu oznaku \$aSušenje\$ i uz pojedine materijale, proizvode, pojedine biljke i grupe biljaka, npr. \$aKukuruz--Sušenje

360 ##\$i dodatnu oznaku \$aSjeme--Sušenje\$ i uz pojedine biljke i grupe biljaka, npr. \$aPšenica--Sjeme--Sušenje

Ispis

Sušenje

Vidi i dodatnu oznaku Sušenje uz pojedine materijale, proizvode, pojedine biljke i grupe biljaka, npr. Kukuruz--Sušenje

dodatnu oznaku Sjeme--Sušenje uz pojedine biljke i grupe biljaka, npr. Pšenica--Sjeme--Sušenje

Interpunkcija

Redoslijed elemenata sadržaja polja i potpolja u preglednom zapisu, interpunkcija koja prethodi, slijedi i zatvara elemente treba biti u skladu s pravilima sadržajne katalogizacije bibliografskog središta odgovornog za izradu zapisa.

Ako se u polje upisuje samo jedan tekst i jedan primjer tada između teksta i primjera nema interpunkcije.

Ako se naizmjenično izmjenjuju tekst i primjeri, tada se iza ponovljivog \$a dodaje znak točka zarez razmak (;), osim iza posljednjeg \$a.

Ako se uzastopno nabrajaju primjeri, tada se iza svakog primjera (osim posljednjeg) dodaje znak točka zarez razmak (;).

Iza posljednjeg elementa podataka ne stavlja se točka.

Ako primjer sadrži i dodatnu oznaku razdvaja se s dvije crtice (--), a ne znakom za potpolje.

Interpunkcija koja nije vezana za sadržaj polja i potpolja, slijedi preporuke MARC 21 za pregledne zapise.

Uputne informacije

Uputna informacija *Vidi i* generira se strojno. Tekst napomene piše se malim početnim slovom kao nastavak na uputnu informaciju.

Prikaz

Tekstualna napomena za unakrsne uputnice piše se u obliku primjerenom za prikaz u katalogu, a u formi kako je zadano primjerima.

OPĆE UPUTNICE - 4XX

400 OPĆA UPUTNICA - OSOBNO IME (P)

Korištenje i namjena

Polje sadrži neusvojeni oblik osobnog ili obiteljskog imena i opća je uputnica prema odrednici u polju 100. Pregledni zapis se ne izrađuje za neusvojeni oblik odrednice.

Prvi indikator određuje oblik osobnog imena

0	Ime
1	Prezime
3	Obiteljsko ime

Drugi indikator nije određen ; sadrži prazninu

Oznake potpolja koja se koriste

- \$ a Osobno ime (NP)
- \$ b Numeracija (rimski brojevi) (NP)
- \$ c Titule i ostali dodaci imenu, osim datuma (P)
- \$ t Naslov djela (NP)
- \$ d Datumi pridruženi imenu (NP)

\$ i Podatak o odnosu (P)

\$ w Kontrolna potpolja (NP)

- /0 - Poseban odnos
- /1 - Ograničenje upotrebe uputnice
- /2 - Raniji oblik odrednice
- /3 - Prikaz uputnice

Dodatne predmetne odrednice

- \$ v Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)
- \$ x Dodatna odrednica za opći pojam (P)
- \$ y Dodatna odrednica za vrijeme(P)
- \$ z Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

Redoslijed potpolja koristi se prema pravilima deskriptivne i sadržajne katalogizacije.

Primjeri

100	1#\$aMirković, Alenka
400	1#\$aMirković-Nađ, Alenka
400	1#\$aNađ, Alenka Mirković-
100	1#\$aSvalina, Marija
400	0#\$aAssumpta,\$cSredovnica
100	0#\$aPaulus,\$cSanctus
400	0#\$aPaulus Apostolus,\$cSanctus

- 400 0#**\$a**Pavao Apostol,**\$c**sveti
 100 3#**\$a**Mažuranić, obitelj
 400 3#**\$a**Obitelj Mažuranić
- 100 3#**\$a**Habsburgovci, dinastija
 400 3#**\$a**Habsburgovci, obitelj

Interpunkcija

Vidjeti polje 100 Odrednica - Osobno ime

410 OPĆA UPUTNICA - NAZIV KORPORATIVNOG TIJELA

Korištenje i namjena

Polje sadrži neusvojeni oblik naziva korporativnog tijela i opća je uputnica prema odrednici u polju 110.

Prvi indikator određuje oblik naziva korporativnog tijela

- 3 Premetnuti naziv
- 4 Naziv pod jurisdikcijom/ sjedištem
- 5 Naziv u izravnom redosljedu

Drugi indikator nije određen ; sadrži prazninu

Oznake potpolja koja se koriste

- \$ a** Naziv korporativnog tijela ili jurisdikcije/sjedišta (NP)
- \$ b** Podređena jedinica (P)
- \$ t** Naslov djela (NP)
- \$ i** Podatak o odnosu (P)
- \$ w** Kontrolna potpolja (NP)
 - /0 - Poseban odnos
 - /1 - Ograničenje upotrebe uputnice
 - /2 - Raniji oblik odrednice
 - /3 - Prikaz uputnice

Dodatne predmetne odrednice

- \$ v** Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)
- \$ x** Dodatna odrednica za opći pojam (P)
- \$ y** Dodatna odrednica za vrijeme(P)
- \$ z** Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

Redosljed potpolja koristi se prema pravilima deskriptivne i sadržajne katalogizacije.

Primjeri

- 110 2#ŠaDruštvo katoličkih svećenika Hrvatske (Zagreb)
410 2#ŠaDruštvo katoličkih svećenika NR Hrvatske (Zagreb)
- 110 2#ŠaHrvatska udruga djelatnika hitne medicinske pomoći (Vinkovci)
410 2#ŠwdŠaHUD HMP (Vinkovci)
- 110 2#ŠaHrvatska udruga likovnih umjetnika primijenjenih umjetnosti (Zagreb)
410 2#ŠwdŠaULUPUH (Zagreb)
- 110 2#ŠaStrossmayerova galerija starih majstora Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (Zagreb)
410 2#ŠaHAZU.ŠbStrossmayerova galerija starih majstora (Zagreb)

Interpunkcija

Vidjeti polje 110 Odrednica – Naziv korporativnog tijela

411 OPĆA UPUTNICA - NAZIV SASTANKA (P)**Korištenje i namjena**

Polje sadrži neusvojeni oblik naziva korporativnog sastanka i opća je uputnica prema odrednici u polju 111.

Prvi indikator određuje oblik naziva sastanka

0	Premetnuti naziv
1	Naziv pod sjedištem/jurisdikcijom
2	Naziv u izravnom redosljedu

Drugi indikator nije određen ; sadrži prazninu

Oznake potpolja koja se koriste:

\$ a Naziv sastanka ili jurisdikcije/sjedišta (NP)

\$ c Mjesto sastanka (NP)

\$ d Datum sastanka (P)

\$ n Broj dijela/sastanka

\$ t Naslov djela (NP)

\$ i Podatak o odnosu (P)

\$ w Kontrolna potpolja (NP)

/0 - Poseban odnos

/1 - Ograničenje upotrebe uputnice

/2 - Raniji oblik odrednice

/3 - Prikaz uputnice

Dodatne predmetne odrednice

\$ v Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)

\$ x Dodatna odrednica za opći pojam (P)

\$ y Dodatna odrednica za vrijeme(P)

\$ z Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

Redoslijed potpolja koristi se prema pravilima deskriptivne i sadržajne katalogizacije.

Primjeri

- 111 2#**\$a**Esposizione internazionale d'arte La biennale di Venezia\$n(39 ;\$d 1980)
411 2#\$a**Biennale di Venezia\$n(39 ; \$d1980)**
- 111 2#**\$a**Biennale mladih umjetnika Europe i Mediterana\$n(14 ; **\$d**2009 ; \$cSkopje)
411 2#\$a** Biennial of the Young Artists from Europe and the Mediterranean \$n(14 ; **\$d**2009 ; \$cSkopje)**
- 111 2#**\$a**Biennale Kvadrilaterale \$n(2 ; \$d2007 ; \$cRijeka)
411 2#\$a**Heraj kulture**
- 111 2#**\$a**Međunarodni simpozij iz područja mehanizacije poljoprivrede \$n(25 ; \$d1997 ; \$cOpatija)
411 2# **\$aAktualni zadaci mehanizacije poljoprivrede**
411 2#\$a**International Symposium on Agricultural Engineering \$n(25 ; **\$d** 1997 ; \$cOpatija)**

Interpunkcija

Vidjeti polje 111 Odrednica - Naziv korporativnog sastanka

430 OPĆA UPUTNICA - JEDINSTVENI NASLOV (P)

Korištenje i namjena

Polje sadrži neusvojeni oblik jedinstvenog stvarnog naslova anonimnog djela i opća je uputnica prema odrednici u polju 130.

Prvi indikator nije određen ; sadrži prazninu

Drugi indikator

0-9 Broj početnih znakova koji se isključuju iz abecednog redanja

Oznake potpolja koja se koriste

- \$ a** Jedinstveni naslov (NP)
\$ d Datum potpisivanja sporazuma (P)
\$ f Datum djela (NP)
\$ g Raznovrsni podaci
\$ h Medij (NP)
\$ k Pododrednica za oblik (P)
\$ l Jezik djela (NP)
\$ m Medij izvedbe glazbe (P)
\$ n Broj dijela djela (P)
\$ o Podatak o glazbenom aranžmanu (NP)
\$ p Naziv dijela djela (P)
\$ r Tonalitet za glazbu (NP)
\$ s Verzija (NP)
\$ i Podatak o odnosu (P)

\$ w Kontrolna potpolja (NP)

- /0 - Poseban odnos
- /1 - Ograničenje upotrebe uputnice
- /2 - Raniji oblik odrednice
- /3 - Prikaz uputnice

Dodatne predmetne odrednice

- \$ v** Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)
- \$ x** Dodatna odrednica za opći pojam (P)
- \$ y** Dodatna odrednica za vrijeme(P)
- \$ z** Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

Redoslijed potpolja koristi se prema pravilima deskriptivne i sadržajne katalogizacije.

Primjeri

130	#0\$aBiblia
430	#0\$aBiblija
430	#0\$aSveto pismo
130	#0\$aVetus testamentum
430	#0\$aStari zavjet
130	#0\$aNovum testamentum
430	#0\$aNovi zavjet
130	#0\$aSlovo o polku Igoreve
430	#0\$aSlovo o vojni Igorevoj
430	#0\$aSlovo o pl''ku Igoreve, Igore, syna Svet''slavle, vnuka Ol'gova

Interpunkcija

Vidjeti polje 130 Odrednica - Jedinstveni naslov

450 OPĆA UPUTNICA - OPĆI POJAM (P)**Korištenje i namjena**

Polje sadrži neusvojeni oblik oznake za opći pojam i opća je uputnica prema odrednici u polju 150.

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu**Oznake potpolja koja se koriste**

- \$ a** Opći pojam (NP)
- \$ i** Podatak o odnosu (P)
- \$ w** Kontrolna potpolja (NP)
 - /0 - Poseban odnos
 - /1 - Ograničenje upotrebe uputnice

/2 - Raniji oblik odrednice

/3 - Prikaz uputnice

Dodatne predmetne odrednice

\$ v Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)

\$ x Dodatna odrednica za opći pojam (P)

\$ y Dodatna odrednica za vrijeme(P)

\$ z Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

Redosljed potpolja koristi se prema pravilima sadržajne katalogizacije.

Primjeri

150 ## \$aRatarstvo

450 ##\$aZemljoradnja

150 ##\$aDrveni mostovi

450 ##\$aMostovi, drveni

150 ##\$aGmazovi

450 ##\$aReptili

150 ##\$aTimbar

450 ##\$aTembr

150 ##\$aMedicina i pravo

450 ##\$aPravo i medicina

Interpunkcija

Vidjeti polje 150 Odrednica - Opći pojam

451 OPĆA UPUTNICA - GEOGRAFSKO IME (P)

Korištenje i namjena

Polje sadrži neusvojeni oblik geografskog imena i opća je uputnica prema odrednici u polju 151.

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu

Oznake potpolja koja se koriste

\$ a Geografsko ime (NP)

\$ i Podatak o odnosu (P)

\$ w Kontrolna potpolja (NP)

/0 - Poseban odnos

/1 - Ograničenje upotrebe uputnice

/2 - Raniji oblik odrednice

/3 - Prikaz uputnice

Dodatne predmetne odrednice

- \$ v Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)
- \$ x Dodatna odrednica za opći pojam (P)
- \$ y Dodatna odrednica za vrijeme(P)
- \$ z Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

Redoslijed potpolja koristi se prema pravilima sadržajne katalogizacije.

Primjeri

151	##\$aRim
451	##\$aRoma
151	##\$Zagreb
451	##\$aAgram
151	##\$aNjemačka
451	##\$aDeutschland

Interpunkcija

Vidjeti polje 151 Odrednica - Geografsko ime

455 OPĆA UPUTNICA - ŽANR/OBLIK (P)**Korištenje i namjena**

Polje sadrži neusvojeni oblik oznake za žanr/oblik i opća je uputnica prema odrednici u polju 155. Koristi se za obradu posebne vrste građe u nekim zbirkama NSK.

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu**Oznake potpolja koja se koriste**

- \$ a Žanr/oblik (NP)
- \$ i Podatak o odnosu (P)
- \$ w Kontrolna potpolja (NP)
 - /0 - Poseban odnos
 - /1 - Ograničenje upotrebe uputnice
 - /2 - Raniji oblik odrednice
 - /3 - Prikaz uputnice

Dodatne predmetne odrednice

- \$ v Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)
- \$ x Dodatna odrednica za opći pojam (P)
- \$ y Dodatna odrednica za vrijeme(P)
- \$ z Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

Redoslijed potpolja koristi se prema pravilima sadržajne katalogizacije.

Interpunkcija

Vidjeti polje 155 Odrednica - Žanr/oblik

480 OPĆA UPUTNICA - DODATNA OZNAKA ZA OPĆI POJAM (NP)**Korištenje i namjena**

Polje sadrži neusvojeni oblik dodatne oznake za opći pojam i opća je uputnica prema odrednici u polju 180.

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu**Oznake potpolja koja se koriste**

\$ x Dodatna oznaka za opći pojam (P)

\$ i Podatak o odnosu (P)

\$ w Kontrolna potpolja (NP)

/0 - Poseban odnos

/1 - Ograničenje upotrebe uputnice

/2 - Raniji oblik odrednice

/3 - Prikaz uputnice

Dodatne predmetne odrednice

\$ v Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)

\$ y Dodatna odrednica za vrijeme(P)

\$ z Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

Redoslijed potpolja se koristi prema pravilima sadržajne katalogizacije.

Primjeri

180 ## \$xEkonomsko gledište

480 ## \$x Gospodarsko gledište

180 ## \$xFilozofsko gledište

480 ## \$x Filozofsko poimanje

Interpunkcija

Vidjeti polje 180 Odrednica - dodatna oznaka za opći pojam

481 OPĆA UPUTNICA - DODATNA GEOGRAFSKA OZNAKA (NP)**Korištenje i namjena**

Polje sadrži neusvojeni oblik dodatne oznake za geografsko ime i opća je uputnica prema odrednici u polju 181. Ista geografska jedinica ima isti neusvojeni oblik kao i odrednica iz polja 451.

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu**Oznake potpolja koja se koriste****\$ z** Dodatna geografska oznaka (P)**\$ i** Podatak o odnosu (P)**\$ w** Kontrolna potpolja (NP)

/0 - Poseban odnos

/1 - Ograničenje upotrebe uputnice

/2 - Raniji oblik odrednice

/3 - Prikaz uputnice

*Dodatne predmetne odrednice***\$ v** Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)**\$ x** Dodatna odrednica za opći pojam (P)**\$ y** Dodatna odrednica za vrijeme(P)

Redoslijed potpolja koristi se prema pravilima sadržajne katalogizacije.

Primjeri

181 ##\$aRim

481 ##\$aRoma

181 ##\$Zagreb

481 ##\$aAgram

181 ##\$aNjemačka

481 ##\$aDeutschland**Interpunkcija**

Vidjeti polje 181 Odrednica - dodatna geografska oznaka

482 OPĆA UPUTNICA - DODATNA VREMENSKA OZNAKA (NP)**Korištenje i namjena**

Polje sadrži neusvojeni oblik dodatne oznake za vrijeme i opća je uputnica prema odrednici u polju 182.

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu**Oznake potpolja koja se koriste****\$ y** Dodatna vremenska oznaka (P)**\$ i** Podatak o odnosu (P)**\$ w** Kontrolna potpolja (NP)

/0 - Poseban odnos

/1 - Ograničenje upotrebe uputnice

/2 - Raniji oblik odrednice

/3 - Prikaz uputnice

Dodatne predmetne odrednice

- \$ v Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)
- \$ x Dodatna odrednica za opći pojam (P)
- \$ z Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

Redoslijed potpolja koristi se prema pravilima sadržajne katalogizacije.

Primjer

182	##\$yPrapovijest
482	##\$yPrahistorija
482	##\$yPretovijest
182	##\$y1990.-2010.
482	##\$y20.- 21. st.

Interpunkcija

Vidjeti polje 182 Odrednica - dodatna vremenska oznaka

485 OPĆA UPUTNICA - DODATNA OZNAKA ZA OBLIK (NP)**Korištenje i namjena**

Polje sadrži neusvojeni oblik dodatne oznake za žanr/oblik.

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu**Oznake potpolja koja se koriste**

- \$ v Dodatna oznaka za oblik (P)
- \$ i Podatak o odnosu (P)
- \$ w Kontrolna potpolja (NP)
 - /0 - Poseban odnos
 - /1 - Ograničenje upotrebe uputnice
 - /2 - Raniji oblik odrednice
 - /3 - Prikaz uputnice

Dodatne predmetne odrednice

- \$ x Dodatna odrednica za opći pojam (P)
- \$ y Dodatna odrednica za vrijeme(P)
- \$ z Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

Redoslijed potpolja koristi se prema pravilima sadržajne katalogizacije i opća je uputnica prema odrednici u polju 185.

Primjer

185 ##\$vRječnik
485 ##\$vRječnici

Interpunkcija

Vidjeti polje 185 Odrednica - dodatna oznaka za obik/žanr.

UNAKRSNE UPUTNICE - 5XX**500 UNAKRSNA UPUTNICA - OSOBNO IME (P)****Korištenje i namjena**

Polje sadrži usvojeni oblik osobnog ili obiteljskog imena i unakrsna je uputnica prema odrednici u polju 100.

Prvi indikator određuje oblik osobnog imena

0 Ime
1 Prezime
3 Obiteljsko ime

Drugi indikator nije određen ; sadrži prazninu

Oznake potpolja koja se koriste

\$ a Osobno ime (NP)
\$ b Numeracija (rimski brojevi) (NP)
\$ c Titule i ostali dodaci imenu, osim datuma (P)
\$ t Naslov djela (NP)
\$ d Datumi pridruženi imenu (NP)

\$ i Podatak o odnosu (P)

\$ w Kontrolna potpolja (NP)

/0 - Poseban odnos
/1 - Ograničenje upotrebe uputnice
/2 - Raniji oblik odrednice
/3 - Prikaz uputnice

Dodatne predmetne odrednice

\$ v Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)
\$ x Dodatna odrednica za opći pojam (P)
\$ y Dodatna odrednica za vrijeme(P)
\$ z Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

Redoslijed potpolja koristi se prema pravilima deskriptivne i sadržajne katalogizacije.

Primjeri

100 1#\$aBalota, Mate
500 1#\$aMirković, Mijo

100	0#Šalohannes Paulus\$blI,\$c papa
500	1#Ša Wojtyla, Karol
100	1#ŠaWojtyla, Karol
500	0#Šalohannes Paulus \$blI,\$cpapa

Interpunkcija

Vidjeti polje 100 Odrednica - Osobno ime

510 UNAKRSNA UPUTNICA - NAZIV KORPORATIVNOG TIJELA (P)

Korištenje i namjena

Polje sadrži usvojeni oblik naziva korporativnog tijela i unakrsna je uputnica prema odrednici u polju 110.

Prvi indikator određuje oblik naziva korporativnog tijela

- 6 Premetnuti naziv
- 7 Naziv pod jurisdikcijom/ sjedištem
- 8 Naziv u izravnom redoslijedu

Drugi indikator nije određen ; sadrži prazninu

Oznake potpolja koja se koriste

- \$ a Naziv korporativnog tijela ili jurisdikcije/sjedišta (NP)
- \$ b Podređena jedinica (P)
- \$ t Naslov djela (NP)
- \$ i Podatak o odnosu (P)
- \$ w Kontrolna potpolja (NP)
 - /0 - Poseban odnos
 - /1 - Ograničenje upotrebe uputnice
 - /2 - Raniji oblik odrednice
 - /3 - Prikaz uputnice

Dodatne predmetne odrednice

- \$ v Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)
- \$ x Dodatna odrednica za opći pojam (P)
- \$ y Dodatna odrednica za vrijeme(P)
- \$ z Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

Redoslijed potpolja koristi se prema pravilima deskriptivne i sadržajne katalogizacije.

Primjeri

110	2#ŠaNacionalna i sveučilišna knjižnica (Zagreb)
510	2#ŠwaŠaSveučilišna biblioteka (Zagreb)
510	2#ŠwaŠaHrvatska narodna i sveučilišna knjižnica (Zagreb)
510	2#ŠwaŠaNacionalna i sveučilišna biblioteka (Zagreb)
110	2#ŠaHrvatska akademija znanosti i umjetnosti.\$bGliptoteka (Zagreb)

510 2#**\$wa**\$a Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti.\$bGliptoteka (Zagreb)

110 2#**\$a**Župa sv. Jurja ob Jezeru (Veliko Trgovišće)

510 2#**\$wb**\$aŽupa Majke Božje od Sedam Žalosti (Veliko Trgovišće)

Interpunkcija

Vidjeti polje 110 Odrednica - Naziv korporativnog tijela

511 UNAKRSNA UPUTNICA - NAZIV KORPORATIVNOG SASTANKA (P)

Korištenje i namjena

Polje se ne koristi jer pravila deskriptivne katalogizacije u NSK ne predviđaju unakrsne uputnice za korporativne sastanke.

66

Prvi indikator određuje način unošenja naziva sastanka

0	Naziv u premetnutom obliku
1	Naziv pod sjedištem ili jurisdikcijom
2	Naziv u izvornom redoslijedu

Drugi indikator nije određen ; sadrži prazninu

Oznake potpolja koja se koriste:

\$ a Naziv sastanka ili jurisdikcije (sjedišta) (NP)

\$ c Mjesto sastanka (NP)

\$ d Datum sastanka (P)

\$ t Naslov djela (NP)

\$ i Informacija o odnosu (P)

\$ w Kontrolna potpolja (NP)

/0 - Posebni odnosi

/1 - Ograničeno korištenje uputnice

/2 - Raniji oblik odrednice

/3 - Prikaz uputnice

Dodatne predmetne odrednice

\$ v Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)

\$ x Dodatna odrednica za opći pojam (P)

\$ y Dodatna odrednica za vrijeme(P)

\$ z Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

Redoslijed potpolja koristi se prema pravilima deskriptivne i sadržajne katalogizacije.

530 UNAKRSNA UPUTNICA - JEDINSTVENI NASLOV (P)**Korištenje i namjena**

Polje sadrži usvojeni oblik naslova i unakrsna je uputnica prema odrednici u polju 130.

Prvi indikator nije određen ; sadrži prazninu

Drugi indikator

0-9 Broj početnih znakova koji se isključuju iz abecednog redanja

Oznake potpolja koja se koriste

\$ a Jedinstveni naslov (NP)

\$ d Datum potpisivanja sporazuma (P)

\$ f Datum djela (NP)

\$ g Raznovrsni podaci

\$ h Medij (NP)

\$ k Pododrednica za oblik (P)

\$ l Jezik djela (NP)

\$ m Medij izvedbe glazbe (P)

\$ n Broj dijela djela (P)

\$ o Podatak o glazbenom aranžmanu (NP)

\$ p Naziv dijela djela (P)

\$ r Tonalitet za glazbu (NP)

\$ s Verzija (NP)

\$ i Podatak o odnosu (P)

\$ w Kontrolna potpolja (NP)

/0 - Poseban odnos

/1 - Ograničenje upotrebe uputnice

/2 - Raniji oblik odrednice

/3 - Prikaz uputnice

Dodatne predmetne odrednice

\$ v Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)

\$ x Dodatna odrednica za opći pojam (P)

\$ y Dodatna odrednica za vrijeme (P)

\$ z Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

Redoslijed potpolja koristi se prema pravilima deskriptivne i sadržajne katalogizacije.

Primjeri

130 #0\$aNovum testamentum

530 #0\$wg\$aBiblia

530 #0\$wh\$aEvangelia

530 #0\$wh\$aActus Apostolorum

130 #0\$\$aCanticum canticorum

530 #0\$\$wg\$aVetus testamentum

Interpunkcija

Vidjeti polje 130 Odrednica - Jedinstveni naslov

550 UNAKRSNA UPUTNICA - OPĆI POJAM (P)**Korištenje i namjena**

Polje sadrži usvojeni oblik oznake za opći pojam i unakrsna je uputnica prema odrednici u polju 150.

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu**Oznake potpolja koja se koriste**

\$ a Opći pojam (NP)

\$ i Podatak o odnosu (P)

\$ w Kontrolna potpolja (NP)

/0 - Poseban odnos

/1 - Ograničenje upotrebe uputnice

/2 - Raniji oblik odrednice

/3 - Prikaz uputnice

Dodatne predmetne odrednice

\$ v Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)

\$ x Dodatna odrednica za opći pojam (P)

\$ y Dodatna odrednica za vrijeme(P)

\$ z Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

Redoslijed potpolja koristi se prema pravilima sadržajne katalogizacije.

Primjeri

150 **##\$a**Geografija

550 **##\$wh\$a**Pomorska geografija

150 **##\$a**Pravni lijekovi

550 **##\$wh\$a**lzvanredni pravni lijekovi

550 **##\$wh\$a**Redoviti pravni lijekovi

150 **##\$a**Filozofija prava

550 **##\$wg\$a**Filozofija

150 **##\$a**Hrvatski znakovni jezik

550 **##\$wg\$a**Znakovni jezik

550 **##\$a**Gluhe osobe

550 **##\$a**Gluhoslijepe osobe

150 **##\$a**Metalni mostovi

550 **##\$wg\$a**Mostovi

- 150 ##\$aUgovor o doživotnom uzdržavanju
 550 ##\$wg\$aUzdržavanje
 550 ##\$aUgovor o dosmrtnom uzdržavanju
- 150 ##\$aLjuskaši
 550 ##\$wg\$aHerpetologija
 550 ##\$wh\$aGušteri
 550 ##\$wh\$aPrstenaši
 550 ##\$wh\$aZmije

Interpunkcija

Vidjeti polje 150 Odrednica - Opći pojam

551 UNAKRSNA UPUTNICA - GEOGRAFSKO IME (P)

Korištenje i namjena

Polje sadrži usvojeni oblik geografskog imena i unakrsna je uputnica prema odrednici u polju 151.

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu.

Oznake potpolja koja se koriste

- \$ a Geografsko ime (NP)
 \$ i Podatak o odnosu (P)
 \$ w Kontrolna potpolja (NP)
 /0 - Poseban odnos
 /1 - Ograničenje upotrebe uputnice
 /2 - Raniji oblik odrednice
 /3 - Prikaz uputnice

Dodatne predmetne odrednice

- \$ v Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)
 \$ x Dodatna odrednica za opći pojam (P)
 \$ y Dodatna odrednica za vrijeme(P)
 \$ z Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

Redoslijed potpolja koristi se prema pravilima sadržajne katalogizacije.

Primjeri

- 151 ## \$aBanovina Hrvatska
 551 ##\$wb\$aHrvatska
- 151 ##\$aAlžir (grad)
 551 ##\$wg\$aAlžir (država)

Interpunkcija

Vidjeti polje 151 Odrednica - Geografsko ime

555 UNAKRSNA UPUTNICA - ŽANR/OBLIK (P)**Korištenje i namjena**

Polje sadrži usvojeni oblik oznake za žanr/oblik, a koristi se za obradu posebne vrste građe u nekim zbirkama NSK. Unakrsna je uputnica prema odrednici u polju 155.

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu**Oznake potpolja koja se koriste**

\$ a Žanr/oblik (NP)

\$ i Podatak o odnosu (P)

\$ w Kontrolna potpolja (NP)

/0 - Poseban odnos

/1 - Ograničenje upotrebe uputnice

/2 - Raniji oblik odrednice

/3 - Prikaz uputnice

Dodatne predmetne odrednice

\$ v Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)

\$ x Dodatna odrednica za opći pojam (P)

\$ y Dodatna odrednica za vrijeme(P)

\$ z Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

Redoslijed potpolja koristi se prema pravilima sadržajne katalogizacije.

Interpunkcija

Vidjeti polje 155 Odrednica -Žanr/oblik

580 UNAKRSNA UPUTNICA – DODATNA OZNAKA ZA OPĆI POJAM (NP)**Korištenje i namjena**

Polje sadrži usvojeni oblik dodatne oznake za opći pojam i unakrsna je uputnica prema odrednici u polju 180.

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu**Oznake potpolja koja se koriste**

\$ x Dodatna oznaka za opći pojam (P)

\$ i Podatak o odnosu (P)

\$ w Kontrolna potpolja (NP)

/0 - Poseban odnos

- /1 - Ograničenje upotrebe uputnice
- /2 - Raniji oblik odrednice
- /3 - Prikaz uputnice

Dodatne predmetne odrednice

- \$ v Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)
- \$ y Dodatna odrednica za vrijeme(P)
- \$ z Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

Redoslijed potpolja koristi se prema pravilima sadržajne katalogizacije.

Primjeri

180	##\$xApologetika
580	##\$xFundamentalna teologija
180	##\$xAutohtone sorte
580	##\$g\$Sorte

Interpunkcija

Vidjeti polje 180 Odrednica - dodatna oznaka za opći pojam

581 UNAKRSNA UPUTNICA - DODATNA GEOGRAFSKA OZNAKA (NP)

Korištenje i namjena

Polje sadrži usvojeni oblik dodatne oznake za Geografsko ime i unakrsna je uputnica prema odrednici u polju 181.

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu

Oznake potpolja koja se koriste

- \$ z Dodatna geografska oznaka (P)
- \$ i Podatak o odnosu (P)
- \$ w Kontrolna potpolja (NP)
 - /0 - Poseban odnos
 - /1 - Ograničenje upotrebe uputnice
 - /2 - Raniji oblik odrednice
 - /3 - Prikaz uputnice

Dodatne predmetne odrednice

- \$ v Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)
- \$ x Dodatna odrednica za opći pojam (P)
- \$ y Dodatna odrednica za vrijeme(P)

Redoslijed potpolja koristi se prema pravilima sadržajne katalogizacije.

Interpunkcija

Vidjeti polje 181 Odrednica - dodatna geografska oznaka

582 UNAKRSNA UPUTNICA - DODATNA VREMENSKA OZNAKA (NP)**Korištenje i namjena**

Polje sadrži usvojeni oblik dodatne oznake za vrijeme i unakrsna je uputnica prema odrednici u polju 182.

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu**Oznake potpolja koja se koriste**

\$ y Dodatna vremenska oznaka (P)

\$ i Podatak o odnosu (P)

\$ w Kontrolna potpolja (NP)

/0 - Poseban odnos

/1 - Ograničenje upotrebe uputnice

/2 - Raniji oblik odrednice

/3 - Prikaz uputnice

Dodatne predmetne odrednice

\$ v Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)

\$ x Dodatna odrednica za opći pojam (P)

\$ z Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

Redoslijed potpolja koristi se prema pravilima sadržajne katalogizacije.

Primjer

182 ##\$y1848.

582 ##\$wg\$y19. st.

Interpunkcija

Vidjeti polje 182 Odrednica - dodatna vremenska oznaka

585 UNAKRSNA UPUTNICA - DODATNA OZNAKA ZA OBLIK (NP)**Korištenje i namjena**

Polje sadrži usvojeni oblik dodatne oznake za žanr/oblik i unakrsna je uputnica prema odrednici u polju 185.

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu**Oznake potpolja koja se koriste**

\$ v Dodatna oznaka za oblik (P)

\$ i Podatak o odnosu (P)

\$ w Kontrolna potpolja (NP)

- /0 - Poseban odnos
- /1 - Ograničenje upotrebe uputnice
- /2 - Raniji oblik odrednice
- /3 - Prikaz uputnice

Dodatne predmetne odrednice

- \$ x** Dodatna odrednica za opći pojam (P)
- \$ y** Dodatna odrednica za vrijeme(P)
- \$ z** Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

Redoslijed potpolja koristi se prema pravilima sadržajne katalogizacije.

Primjeri

185	##\$vEnciklopedija
585	##\$vLeksikon
185	##\$vUdžbenik
585	##\$vPriručnik

Interpunkcija

Vidjeti polje 185 Odrednica - dodatna oznaka za oblik

NAPOMENE

Pregledni zapisi mogu sadržavati napomene namijenjene prikazu u katalogu i napomene namijenjene katalogizatorima.

POLJA SLOŽENIH UPUTNICA - IMENA

Koriste se polja 663, 665 i 666.

663 NAPOMENA ZA SLOŽENU UNAKRSNU UPUTNICU - IMENA (NP)**Korištenje i namjena**

Polje sadrži objašnjenje i odrednicu ili odrednice na koje se poziva, a koristi se kada treba objasniti odnos između usvojenih oblika osobnih imena, a nije ga moguće odgovarajuće objasniti iz polja unakrsnih uputnica 5XX.

Polje se koristi samo za usvojene oblike imena.

Općenito je pravilo da se za odrednicu navedenu u polju 663 izrađuje uputnica u polju 5XX.

Potpolje **\$a** sadrži objašnjenje o unakrsnoj uputnici. Tekst uključuje uputnu informaciju *vidi*.

Potpolje **\$b** sadrži usvojenu odrednicu na koju se odrednica iz polja 1XX odnosi.

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu

Oznake potpolja koja se koriste

\$ a Tekst objašnjenja (P)

\$ b Odrednica na koju se poziva (P)

Redosljed potpolja je uvijek **\$a** zatim **\$b**. Tekst se može razdvajati s primjerima u potpolju **\$b** (**\$atekst\$bprimjer\$at ekst\$bprimjer**).

Primjeri

008/09 a (usvojena odrednica)

100 #**\$a**Mirković, Mijo

500 1#**\$a**Balota, Mate

663 ###**\$a**Za djela koja je autor pisao pod pseudonimom, vidi:**\$b**Balota, Mate

008/09 a (usvojena odrednica)

100 1#**\$a**Balota, Mate

500 1#**\$a**Mirković, Mijo

663 ###**\$a**Za djela koja je autor pisao pod pravim imenom, vidi: **\$b**Mirković, Mijo

008/09 a (usvojena odrednica)

100 0#**\$a**Benedictus**\$b**XVI, \$cpapa

500 1#**\$a**Ratzinger, Joseph

663 ###**\$a**Djela koja je autor pisao pod svjetovnim imenom, vidi:**\$b** Ratzinger, Joseph.

008/09 a (usvojena odrednica)

100 1#**\$a**Ratzinger, Joseph

500 0#**\$a**Benedictus**\$b**XVI, \$cpapa

663 ###**\$a**Djela koja je autor pisao pod vjerskim imenom, vidi:**\$b** Benedictus XVI, papa

Interpunkcija

Redosljed elemenata sadržaja polja i potpolja u preglednom zapisu, interpunkcija koja prethodi, slijedi i zatvara elemente treba biti u skladu s pravilima deskriptivne katalogizacije bibliografskog središta odgovornog za izradu zapisa.

Ispred potpolja \$b stavlja se dvotočka (:).

Interpunkcija koja nije vezana za sadržaj polja i potpolja, slijedi preporuke MARC 21 za pregledne zapise.

Prikaz

Napomena se piše u obliku primjerenom za prikaz u katalogu prema pravilima deskriptivne katalogizacije.

665 NAPOMENA O POVIJESTI (NP)**Korištenje i namjena**

Napomena o povijesti odrednice, najčešće korporativnoj, objašnjava promjene naziva, spajanje korporativnih tijela, i sl.

Napomena o povijesti koristi se za objašnjenje odnosa između polja 1XX i 5XX, a koji nisu definirani u polju 5XX.

Općenito je pravilo da se za odrednicu navedenu u polju 665 izrađuje uputnica u polju 5XX.

Ako treba ograničiti prikaz uputnica iz polja 5XX tim se poljima dodaje u potpolje **\$w/3** (prikaz uputnice) kôd **d**. Ograničeni prikaz iz uputnice se dodaje ako odrednica još nije iskorištena.

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu**Potpolje koje se koristi**

\$ a Napomena o povijesti (P)

Primjeri

008/09 a (usvojena odrednica)

110 2#\$aKlinička bolnica "Sestre milosrdnice" (Zagreb)

510 2#\$wa\$aKlinička bolnica "Dr Mladen Sojanović" (Zagreb)

510 2#\$wannd\$aOpća bolnica "Dr Mladen Stojanović" (Zagreb)

665 ##\$a Od 1992. godine naziv bolnice: Klinička

bolnica "Sestre milosrdnice". Prethodni nazivi: do 1971. godine Opća bolnica "Dr Mladen Stojanović" ; od 1971. do 1992 Klinička bolnica "Dr Mladen Stojanović".

008/09 a (usvojena odrednica)

110 2#\$aHrvatska akademija znanosti i umjetnosti.\$bCentar za znanstveni rad (Vinkovci)

510 2#\$wa\$aJugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti.\$bCentar za organizaciju

naučnoistraživačkog rada (Vinkovci)

510 2#\$wa\$aJugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti.\$bCentar za znanstveni rad (Vinkovci)

665 ##\$aOsnivač Centra za znanstveni rad Vinkovci mijenja 1991. g.

naziv u Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti.

Interpunkcija

Redoslijed elemenata sadržaja polja i potpolja u preglednom zapisu, interpunkcija koja prethodi, slijedi i zatvara elemente treba biti u skladu s pravilima deskriptivne katalogizacije bibliografskog središta odgovornog za izradu zapisa.

Interpunkcija koja nije vezana za sadržaj polja i potpolja, slijedi preporuke MARC 21 za pregledne zapise.

Prikaz

Napomena se piše u obliku primjerenom za prikaz u katalogu, a prema pravilima deskriptivne katalogizacije.

666 OPĆA OBJASNIDBENA UPUTNICA - IMENA (NP)**Korištenje i namjena**

Polje sadrži informaciju kojom se objašnjava pod kojom vrstom odrednice treba tražiti određene odrednice.

Polje se koristi samo za neusvojene oblike imena i naslova.

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu**Potpolje koje se koristi**

\$ a Opća objasnidbena uputnica (P)

Primjeri

008/09 b (neusvojena odrednica)

100 0#\$aMac

666 ##\$almena koja počinju s Mac tražiti kao Mc.

008/09 b (neusvojena odrednica)

130 #0Statut

666 ##\$aStatute političko-teritorijalnih jedinica treba u abecednom katalogu tražiti pod formalnom odrednicom koja se sastoji od naziva političko - teritorijalne jedinice i pododrednice "Statut". Statute ostalih korporativnih tijela treba tražiti i pod njihovim nazivom

Interpunkcija

Redoslijed elemenata sadržaja polja i potpolja u preglednom zapisu, interpunkcija koja prethodi, slijedi i zatvara elemente treba biti u skladu s pravilima deskriptivne katalogizacije bibliografskog središta odgovornog za izradu zapisa.

Interpunkcija koja nije vezana za sadržaj polja i potpolja, slijedi preporuke MARC 21 za pregledne zapise.

.

Prikaz

Napomena se piše u obliku primjerenom za prikaz u katalogu, a prema pravilima deskriptivne katalogizacije.

667 OPĆA INTERNA NAPOMENA (P)**Korištenje i namjena**

Polje sadrži informacije o provedenom istraživanju i informacije o dosljednom korištenju normirane odrednice. Koriste ga katalogizatori i nije namijenjeno za prikaz u katalogu.

Podaci mogu sadržavati upute o primijenjenim pravilima, napomene koje opravdavaju izbor oblika odrednice itd. Takvi se podaci mogu pojaviti i kao dijelovi drugih polja, na pr., u polju 670 *Izvor pronađenih* podataka koji sadrži podatke o odrednici.

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu**Potpolje koje se koristi**

\$ a Opća interna napomena (NP)

Primjer

- 100** **##\$a**Etničke skupine
- 667** **##\$a**Paziti da se odrednica ne zamijeni s odrednicom Etničke manjine
-
- 100** **##\$a**Satovi
- 667** **##\$a**Povezati s odrednicama Ručni satovi, Zidni satovi kada se pojave kao sadržaji nekog dokumenta

Interpunkcija

Redoslijed elemenata sadržaja polja i potpolja u preglednom zapisu, interpunkcija koja prethodi, slijedi i zatvara elemente treba biti u skladu s pravilima deskriptivne i sadržajne katalogizacije bibliografskog središta odgovornog za izradu zapisa.

Interpunkcija koja nije vezana za sadržaj polja i potpolja, slijedi preporuke MARC 21 za pregledne zapise.

Prikaz

Napomena se ne treba pisati u obliku primjerenom za prikaz u katalogu.

670 IZVOR PRONAĐENIH PODATAKA (P)**Korištenje i namjena**

Polje sadrži navod bibliografske jedinice za koju je odrednica izrađena ili navod pregledanog izvora koji sadrži podatak o odrednici ili o neusvojenom obliku odrednice. Polje se ponavlja za svaki navedeni izvor.

Izvori podataka su referentna djela i djelo koje se neposredno katalogizira, katalozi nacionalnih knjižnica i drugo što ustanova odgovorna za izradu zapisa ustanovi kao valjane izvore podataka.

Izvor pronađenih podataka navodi se za svaki oblik naveden u poljima 4XX za odrednice iz polja 1XX. U potpolju **\$b** navodi se pronađeni oblik odrednice različit od usvojene odrednice ili isti oblik kao i usvojene odrednice, a koji nije moguće pronaći u citiranom izvoru podataka u **\$a**. U potpolje **\$u** dodaje se Jedinstveni identifikator izvora, primjerice URL ili URN, koji omogućuje elektronički pristup podacima u standardnoj sintaksi, a koji se odnosi na odrednicu iz polja 1XX.

Pronađeni izvor podataka za predmetne odrednice

Polje 670 navodi se za samo za oblik odrednice pronađen u djelu koje se neposredno sadržajno katalogizira, a oblik se navodi u polju **\$b** ukoliko nije zabilježen u citiranom izvoru podataka u **\$a**. Također se navodi polje 670 za pronađeni izvor podataka u referentnim djelima i u **\$b** se navodi pronađeni oblik.

Složenim predmetnim odrednicama, koje se izrađuju prema sintaktičkim pravilima predmetne katalogizacije ne upisuje se polje pronađenog izvora podataka.

Izvor pronađenih podataka, također se na navodi ukoliko djelo koje se neposredno katalogizira nije na hrvatskom jeziku. Oblik odrednice se provjerava u referentnoj literaturi.

Polje izvora podataka ne zamjenjuje polje 856 *Elektronička lokacija i pristup*, već se po potrebi koriste oba polja.

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu

Oznake potpolja koja se koriste

\$ a Izvor (NP)

\$ b Pronađeni podatak (P)

\$ u Jedinstveni identifikator građe (URI) (P)

Primjeri

- 110 2#**\$a**Udruga branitelja Domovinskog rata INA-Naftaplina KVIN (Zagreb)
- 670** **##\$a**Naših prvih 15 godina / Gordana Ivančić. Zagreb, 2008.**\$b**Udruga branitelja Domovinskog rata INA-Naftaplina KVIN (Zagreb) ; KVIN (Zagreb)
- 100 1#**\$a**Petrić, Frane
- 400 1#**\$a**Petrić, Franjo
- 400 1#**\$a**Patritio, Francesco
- 400 1#**\$a**Patricius, Franciscus
- 400 1#**\$a**Patritio, Francisco
- 400 1#**\$a**Patrizi, Francesco
- 400 1#**\$a**Patrici, Franc.
- 400 1#**\$a**Petriš, Franjo
- 670** **##\$a**Filozofija odgoja ; izbor tekstova hrvatskih pisaca / priredio Ivan Čehok. Zagreb, 1997.**\$b**Petrić, Franjo
- 670** **##\$a**Hrvatski leksikon : L-Ž / [glavni urednik Antun Vujić]. Zagreb, 1996.**\$b**Petrić, Franjo ; Franciscus Patricius ; Patrizius ; Petris ; Petrišević
- 670** **##\$a**Di M. Francesco Patritio La citta felice ; ... In Venetia, 1553.**\$b** Patritio, Francesco
- 670** **##\$a**Discussiones peripateticae / Franciscus Patricius. Koeln, 1999.**\$b**Patricius, Franciscus
- 670** **##\$a**Nova de universis philosophia libris quinquaginta ... / auctore Francisco Patritio. Venetiis, 1593.**\$b**Patritio, Francisco
- 670** **##\$a**Paralleli militari di Francesco Patrizi : ... In Roma, 1594-1595.**\$b**Patrizi, Francesco
- 670** **##\$a**Della nuova geometria di Franc. Patrici : ... In Ferrara, 1587.**\$b**Patrici, Franc.
- 670** **##\$a**Franjo Petriš - Franciscus Patricius : ... / Žarko Dadić. Zagreb, 2000.**\$b** Petriš, Franjo
- 150 **##\$a**Uzdržavanje
- 670** **##\$a**Neka pitanja određivanja uzdržavanja za djecu / Branka Rešetar // Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu 54(2004), 5 ; str. 939-967
- 670** **##\$a**Obiteljsko pravo / Mira Alinčić ...[et al.]. Zagreb, 2001.**\$b**Uzdržavanje
- 100 1#**\$a**Dabčević-Kučar, Savka

- 670 ##\$aOsnovne zakonitosti u proizvodnji, razmjeni, raspodjeli i potrošnji u socijalizmu / Dabčević-Kučar. Zagreb, 1960.
- 670 ##\$aTko je tko u Hrvatskoj = Who is who in Croatia / glavni urednik Franjo Maletić. Zagreb, 1993.\$bDabčević-Kučar, Savka
- 151 ##\$aMünchen
- 670 ##\$aHandbuch der historisches Buchbestaende in Dütschland / herausgegeben von Bernhard Fabian. Hildesheim, 1992.\$bMünchen
- 100 2#\$aTuristička zajednica grada Gospića
- 670 ##aTuristička zajednica grada Gospića [elektronička građa]. Gospić, [2003?]-, [citirano 25.11.2009.]#\$uhttp://www.tz-gospic.hr/
- 100 1#\$aConrad, Joseph
- 670 \$a Lord Jim / Joseph Conrad. Zagreb, 1951.
- 670 ##\$aInternet – LOC\$bConrad, Joseph, 1857-1924 [jedinstvena odrednica] ; Korzeniowski, Józef Konrad Teodor, 1857-1924 [opća uputnica]#\$uhttp://authorities.loc.gov

Interpunkcija

Redosljed elemenata sadržaja polja i potpolja u preglednom zapisu, interpunkcija koja prethodi, slijedi i zatvara elemente treba biti u skladu s pravilima deskriptivne i sadržajne katalogizacije bibliografskog središta odgovornog za izradu zapisa.

Za prikaz u katalogu ispred potpolja \$b strojno se dodaje dvotočka (:).

Interpunkcija koja nije vezana za sadržaj polja i potpolja, slijedi preporuke MARC 21 za pregledne zapise.

Prikaz

U polje 670 unose se podaci prema uputama za citiranje izvora podataka.

675 IZVOR GDJE PODACI NISU PRONAĐENI (NP)

Korištenje i namjena

Polje sadrži navod bibliografske jedinice za koju je odrednica izrađena ili navod pregledanog izvora koji ne sadrži podatak o odrednici. Potpolje \$a ponavlja se za svaki navedeni izvor.

Iako polje nije obavezno, navođenje se preporučuje ako je izvor pregledan.

Izvori gdje podaci nisu pronađeni su referentna djela i djelo koje se neposredno katalogizira, katalogi nacionalnih knjižnica i drugo što ustanova odgovorna za izradu zapisa ustanovi kao valjane izvore podataka

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu

Potpolje koje se koristi

\$ a Izvor (P)

Primjer

- 150 ##\$aLaboratorijska dijagnostika
- 670 ##\$aPrikaz organizacije hitne laboratorijske dijagnostike pri operacijama kardioloških bolesnika / Štefica Dvornik i Ognjen Šimić. // Medicina. Zagreb, 38 (2002), 1/2. Str. 16-19
- 675 ##\$aMedicinski leksikon / glavni urednik Ivo Padovan. Zagreb, 1992.

Interpunkcija

Redosljed elemenata sadržaja polja i potpolja u preglednom zapisu, interpunkcija koja prethodi, slijedi i zatvara elemente treba biti u skladu s pravilima deskriptivne i sadržajne katalogizacije bibliografskog središta odgovornog za izradu zapisa.

Između ponovljivih potpolja \$a dodaje se razmak točka zarez razmak (;).

Interpunkcija koja nije vezana za sadržaj polja i potpolja, slijedi preporuke MARC 21 za pregledne zapise.

Prikaz

U polje 675 unose se podaci prema uputama za citiranje izvora podataka.

678 BIOGRAFSKI ILI POVIJESNI PODACI (P)**Korištenje i namjena**

Napomena navodi sažete biografske i/ili povijesne podatke o odrednici iz polja 1XX. Namijenjena je prikazu u katalogu.

Prvi indikator identificira vrstu podatka sadržanu u polju

- 0 Biografski podatak
- 1 Administrativna povijest

Drugi indikator nije određen ; sadrži prazninu

Oznake potpolja koja se koriste

- \$a Biografski ili povijesni podatak (NP)
- \$b Objašnjenje (NP)
- \$u Jedinstveni identifikator građe (URI) (P)

Primjeri

- 100 2#\$aTuđman, Franjo
- 678 0#\$aDržavnik i povjesničar, doktor znanosti, akademik, prvi predsjednik Republike Hrvatske. Rođen u Velikom Trgovišću, 14. svibnja 1922., umro u Zagrebu, 10. prosinca 1999.
- 110 2#\$aMedicinski fakultet (Osijek)
- 678 1#\$aStudij medicine u Osijeku Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu osnovan je 1979. godine. Više o povijesti fakulteta može se naći na\$u <http://www.mefos.hr/cms/mefos/hr/dobrodosli.html>

Strojno generiranje uputa

Uputna informacija *Biografski podaci* strojno se generira kada je napomena označena prvim indikatorom 0 i odnosi se na biografske podatke fizičkih osoba.

Uputna informacija *Povijesni podaci* strojno se generira kada je napomena označena prvim indikatorom 1 i odnosi se na povijesne podatke o odrednici, najčešće korporativnog tijela.

Interpunkcija

Redoslijed elemenata sadržaja polja i potpolja u preglednom zapisu, interpunkcija koja prethodi, slijedi i zatvara elemente treba biti u skladu s pravilima deskriptivne katalogizacije bibliografskog središta odgovornog za izradu zapisa.

Interpunkcija koja nije vezana za sadržaj polja i potpolja, slijedi preporuke MARC 21 za pregledne zapise.

Prikaz

Napomena se piše u obliku primjerenom za prikaz u katalogu prema pravilima deskriptivne katalogizacije.

680 OPĆA NAPOMENA (P)

Korištenje i namjena

Polje sadrži podatak koji ograničava upotrebu odrednice u polju 1XX. Polje sadrži i informacije o korištenju dodatne predmetne oznake.

Podatak o opsegu može dati točnu definiciju potencijalno višeznačnog pojma, oprečna značenja sličnih pojmova, upute korisnicima i td. Zato se za svaku navedenu odrednicu kojom se ograničava upotreba odrednice iz polja 1XX u potpolju **\$a** obavezno treba izraditi polje 680 u njenom preglednom zapisu.

Polje se često koristi u kombinaciji s poljem 360, kada se želi objasniti korištenje odrednice iz polja 1XX kao dodatne predmetne oznake (360) i kao oznake koja može biti pristupnica bibliografskom zapisu (680).

Ako se u polje upisuje opseg pojma iz polja 1XX prvi **\$i** započinje frazom “*Odrednica okuplja građu o...*”.

Ako se objašnjava korištenje dodatne predmetne odrednice iz polja 18X na početak tekstualne napomene upisuje se “*Koristi se kao (tematska, formalna, geografska, vremenska) dodatna oznaka iza/ uz...*”.

Koristi se za predmetne odrednice, naslove klasičnih anonimnih djela i za autore kojima se ne može razriješiti pseudonim.

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu

Oznake potpolja koja se koriste

\$ a Odrednica ili dodatna oznaka (P)

\$ i Tekst objašnjenja (P)

Redoslijed potpolja: **\$i \$a**. Tekst se može razdvajati primjerima u potpolju **\$a** (**\$itekst\$aprimjer\$itekst\$aprimjer**).

Primjeri

- 150 **##\$a**Etničke manjine
- 680** **##\$i**Određnica okuplja građu o skupinama stanovnika manjim od ostatka stanovništva države u kojoj žive, a posjeduju posebna kulturna, fizička i povijesna obilježja u odnosu prema drugima (većinsko stanovništvo, druge skupine), a nemaju matičnu državu. Za skupine stanovnika manjih od ostatka stanovništva države u kojoj žive, a posjeduju posebna kulturna, fizička i povijesna obilježja u odnosu prema drugima (većinsko stanovništvo, druge skupine), a imaju matičnu državu, vidi**\$aNacionalne** manjine
- 150 **##\$a**Nacionalne manjine
- 680** **##\$i**Određnica okuplja građu o skupinama stanovnika manjim od ostatka stanovništva države u kojoj žive, a posjeduju posebna kulturna, fizička i povijesna obilježja u odnosu prema drugima (većinsko stanovništvo, druge skupine), a imaju matičnu državu. Za skupine stanovnika manjih od ostatka stanovništva države u kojoj žive, a posjeduju posebna kulturna, fizička i povijesna obilježja u odnosu prema drugima (većinsko stanovništvo, druge skupine), a nemaju matičnu državu, vidi**\$aEtničke** manjine
- 150 **##\$a**Žene u književnost
- 680** **##\$i**Određnica okuplja građu s temom žene, ženskim književnim likom i načinu prikaza žene
- 150 **##\$a**Kritika
- 360** **##\$i**ododatnu oznaku**\$a**Interpretacije i kritike ;**\$i**iza odrednica za književnost, glazbu, film, televizijski program, npr.**\$a**Hrvatska književnost--Interpretacije i kritike ;**\$a**Biblia--Interpretacije i kritike
- 680** **##\$i**Određnica okuplja građu o kritici općenito. Kritika u nekom specifičnom području upisuje se kao dodatna tematska oznaka, npr.**\$a**Hrvatska književnost--Interpretacije i kritike
- 180 **##\$x**Interpretacije i kritike
- 680** **##\$i****Koristi se kao tematska dodatna oznaka** iza odrednica za književnost, glazbu, film, televizijski program, npr. **\$a**Hrvatska književnost--Interpretacije i kritike ;**\$a**Biblia--Interpretacije i kritike
- 130 **#0\$a**Biblia**\$x**Interpretacije i kritike
- 681 **##\$i**Napomena pod**#a**Kritika
- 180 **##\$x**Klima
- 680** **##\$i****Koristi se kao tematska dodatna oznaka** iza naziva država, gradova i td.
- 182 **##\$y**17. st.
- 680** **##\$i****Koristi se kao vremenska dodatna oznaka** uz odrednice s područja umjetnosti

Interpunkcija

Redosljed elemenata sadržaja polja i potpolja u preglednom zapisu, interpunkcija koja prethodi, slijedi i zatvara elemente treba biti u skladu s pravilima deskriptivne (naslovi klasičnih anonimnih djela i autori kojima se ne može razriješiti pseudonim) i sadržajne katalogizacije bibliografskog središta odgovornog za izradu zapisa.

Ako se u polje upisuje samo jedan tekst i jedan primjer tada između teksta i primjera nema interpunkcije.

Ako se naizmjenično izmjenjuju tekst i primjeri, tada se iza ponovljivog potpolja \$a dodaje znak točka zarez razmak (;), osim iza posljednjeg \$a.

Ako se uzastopno nabrajaju primjeri, tada se iza svakog primjera (osim posljednjeg) dodaje znak točka zarez razmak (;).

Iza posljednjeg elementa podataka ne stavlja se točka.

Iza uputnih fraza *Koristi se kao...* i *Odrednica okuplja građu...* ne dodaje se dvotočka.

Interpunkcija koja nije vezana za sadržaj polja i potpolja, slijedi preporuke MARC 21 za pregledne zapise.

Prikaz

Napomena se piše u obliku primjerenom za prikaz u katalogu.

681 NAPOMENA O PRIMJERU - PREDMET (P)

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu

Potpolja koja se koriste

\$ a Odrednica ili dodatna oznaka (P)

\$ i Tekst objašnjenja (P)

Redosljed potpolja je uvijek \$i zatim \$a. Tekst se može razdvajati primjerima u potpolju \$a (\$itekst\$aprimjer\$itekst \$aprimjer).

Korištenje i namjena

Polje sadrži napomenu pod primjerom. Koristi se kada se želi uputiti katalogizatora pod kojom je odrednicom u poljima 360 i 680 nalazi objašnjenje o opsegu ili upotrebi pojma.

Općenito je pravilo da se za odrednicu iz polja 1XX ne izrađuju uputnice 5XX u zapisima predmetnih odrednica iz polja 360. Za odrednice iz polja 1XX izrađuje se polje *Napomena o primjeru - 681* u zapisu svake predmetne odrednice na koju se poziva u polju 360.

Ako se rade izmjene odrednice u polju 1XX obavezno je napraviti i izmjene u poljima 360 ili 680.

Ako se u polje upisuje informacija o napomeni pod primjerom prvi \$i započinje frazom *Napomena pod*.

Polje nije namijenjeno za prikaz u katalogu.

Primjeri

- 008/09 a *(zapis usvojene odrednice)*
 110 2#*\$a*Ujedinjeni narodi*\$x*Službenici i zaposlenici
681 *##\$i*Napomena pod*\$a*Službenici i zaposlenici
681 *##\$i*Napomena pod*#a*Javni službenici
- 008/09 d *(zapis usvojene dodatne oznake)*
 180 *##\$x* Službenici i zaposlenici
680 *##\$i*Koristi se kao tematska dodatna oznaka iza naziva država, gradova i td. i iza naziva vladinih ustanova i iza naziva pojedinačnih međunarodnih i vladinih ustanova, npr.*\$a*Ujedinjeni narodi--Službenici i zaposlenici
- 008/09 a *(zapis usvojene odrednice)*
 150 *##\$a*Javni službenici
 360 *##\$i*dodatnu oznaku iza naziva država, gradova i sl.
680 *##\$i*Određnica okuplja građu o službenicima zaposlenima u javnim službama. Tekstovi koji se odnose na zaposlenike u pojedinim državama, gradovima i javnim ustanovama, vidi dodatnu tematsku oznaku, npr.*\$a*Ujedinjeni narodi--Službenici i zaposlenici*\$a*Hrvatska--Službenici i zaposlenici

Interpunkcija

Redoslijed elemenata sadržaja polja i potpolja u preglednom zapisu, interpunkcija koja prethodi, slijedi i zatvara elemente treba biti u skladu s pravilima sadržajne katalogizacije bibliografskog središta odgovornog za izradu zapisa.

Između teksta i primjera nema interpunkcije i iza posljednjeg elementa podataka se ne stavlja točka. Ako primjer sadrži dodatnu oznaku, razdvaja se s dvije crtice (--), a ne znakom za potpolje. Iza uputne fraze *Napomena pod* ne dodaje se dvotočka (:).

Interpunkcija koja nije vezana za sadržaj polja i potpolja, slijedi preporuke MARC 21 za pregledne zapise.

Prikaz

Napomena se piše u obliku primjerenom za prikaz u katalogu.

682 NAPOMENA O IZBRISANOJ ODREDNICI (NP)**Korištenje i namjena**

Polje sadrži informaciju o odrednici ili dodatnoj predmetnoj oznaci koja se prestala koristiti ili je zamijenjena drugom odrednicom.

U *Uvodnom polju*/05 pregledni zapis se kodira kao **d** - izbrisani zapis.

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu

Oznake potpolja koja se koriste

\$ a Zamjenska odrednica (P)

\$ i Tekst objašnjenja (P)

Redoslijed potpolja je uvijek \$i zatim \$a.

Primjer

150 ##\$aBolesti koza

682 ##\$iOdrednica je zamijenjena odrednicama\$a Koze--Bolesti

150 ##\$aHrvatski sveci

682 ##\$iOdrednica je zamijenjena odrednicama oblika\$aSveci--[mjesto]

150 ##\$aVlažnost zraka

682 ##\$iOdrednica je zamijenjena odrednicama oblika\$aZrak--[svojstvo]

Interpunkcija

Redoslijed elemenata sadržaja polja i potpolja u preglednom zapisu, interpunkcija koja prethodi, slijedi i zatvara elemente treba biti u skladu s pravilima sadržajne katalogizacije bibliografskog središta odgovornog za izradu zapisa.

Između teksta i primjera nema interpunkcije i iza zadnjeg elementa podataka ne stavlja se točka. Ako primjer sadrži dodatnu oznaku, razdvaja se s dvije crtice (--), a ne znakom za potpolje. U primjeru se kao dodaci mogu pojaviti i okupljajuće kategorije poput djelatnosti, oblika, vremena, mjesta i sl. Takvi dodaci upisuju se u uglate zagrade [], primjerice:--[djelatnost];--[vrijeme];--[mjesto]. Iza uputne fraze *Odrednica je zamijenjena odrednicom* ne dodaje se dvotočka (:).

Interpunkcija koja nije vezana za sadržaj polja i potpolja, slijedi preporuke MARC 21 za pregledne zapise.

Prikaz

Napomena se piše u obliku primjerenom za prikaz u katalogu.

688 NAPOMENA O POVIJESTI PRIMJENE (P)

Korištenje i namjena

Polje sadrži informaciju o promjeni odrednice u polju 1XX. Može sadržavati i povijesne podatke o valjanoj oznaci za opći pojam ili geografskoj oznaci. Također se mogu navesti podaci o ranije korištenoj odrednici i vremenu kada se raniji oblik koristio kao usvojeni oblik odrednice.

U *Uvodnom polju/ 05* pregledni zapis se kodira kao c - ispravljeni zapis.

Indikatori nisu određeni ; sadrže prazninu

Potpolje koje se koristi

\$ a Napomena o povijesti primjene (NP)

Primjer

008/09 a *(zapis usvojene odrednice)*
 150 ##\$aZrak\$xKakvoća
682 ##\$iOdrednica je zamijenjena odrednicama oblika\$aZrak--[svojstvo]
688 ##\$aUsvojena odrednica 1998. bila je Kakvoća zraka [1998-2002]

Interpunkcija

Redoslijed elemenata sadržaja polja i potpolja u preglednom zapisu, interpunkcija koja prethodi, slijedi i zatvara elemente treba biti u skladu s pravilima sadržajne katalogizacije bibliografskog središta odgovornog za izradu zapisa.

Između teksta i primjera nema interpunkcije i iza posljednjeg elementa podataka se ne stavlja točka. Ako primjer sadrži dodatnu oznaku, razdvaja se s dvije crtice (--), a ne znakom za potpolje.

Interpunkcija koja nije vezana za sadržaj polja i potpolja, slijedi preporuke MARC 21 za pregledne zapise.

Prikaz

Napomena se ne treba pisati u obliku primjerenom za prikaz u katalogu.

750 USVOJENA ODREDNICE ZA POVEZIVANJE - OPĆI POJAM (P)

Korištenje i namjena

Polje sadrži usvojeni oblik općeg pojma sa ili bez dodatnih predmetnih oznaka na engleskom jeziku (prijevod hrvatskog usvojenog oblika iz polja 150).

Prvi indikatori nije određen ; sadrži prazninu**Drugi indikator**

7 Izvor naveden u potpolju \$2

Oznake potpolja koja se koriste

\$a Opći pojam (NP)

\$2 Izvor odrednice ili pojma (NP)

Dodatne predmetne odrednice

\$ v Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)

\$ x Dodatna odrednica za opći pojam (P)

\$ y Dodatna odrednica za vrijeme(P)

\$ z Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

Redoslijed potpolja koristi se prema pravilima sadržajne katalogizacije.

Primjeri

150 ##\$aEmocije
750 #7\$aEmotions

\$2enskps

150 ##\$aSmrt
750 #7\$aDeath
\$2enskps

Kratica **enskps** je engleski_nacionalna i sveučilišna knjižnica_ predmetni sustav.

Izvorom navedenom u potpolju \$2 povezujemo unutar istog predmetnog sustava hrvatske i engleske oblike odrednica (nskps i enskps).

Izvori za prijevod odrednice na engleski su:

1. UDK prevoditelj

1. Katalog LC Authorities <http://authorities.loc.gov/>

3. Normativna baza Češke knjižnice http://aleph.nkp.cz/F/QS29QAAQ2D4KIHXXXHGXMIFCIKGUBRXASXUPY2GT2PE7M9UKET-24156?func=file&file_name=find-b&local_base=AUT

4. Normativna baza Virtualne knjižnice Slovenije
<http://cobiss4.izum.si/scripts/cobiss?ukaz=BASP&bno=506&id=1427522453589219>

751 USVOJENA ODREDNICE ZA POVEZIVANJE - GEOGRAFSKO IME (P)

Korištenje i namjena

Polje sadrži usvojeni oblik geografskog imena sa ili bez dodatnih predmetnih oznaka na engleskom jeziku (prijevod hrvatskog usvojenog oblika iz polja 151).

U zapis za geografsko ime u polju 151 dodaje se i polje 781 za engleski oblik geografskog imena kao dodatne oznake.

Prvi indikatori nije određen ; sadrži prazninu

Drugi indikator

7 Izvor naveden u potpolju \$2

Oznake potpolja koja se koriste

\$a Geografsko ime (NP)

\$2 Izvor odrednice ili pojma (NP)

Dodatne predmetne odrednice

\$ v Dodatna odrednica za žanr/oblik (P)

\$ x Dodatna odrednica za opći pojam (P)

\$ y Dodatna odrednica za vrijeme(P)

\$ z Dodatna odrednica za geografsko ime (P)

Redoslijed potpolja koristi se prema pravilima sadržajne katalogizacije.

Primjeri

151	##\$aNew York
751	#7\$aNew York\$2n\$3skps
781	#7\$zNew York\$2n\$3skps
151	##\$aCrna Gora
751	#7\$aMontenegro\$2n\$3skps
781	#7\$zMontenegro\$2n\$3skps

Kratica **enskps** je engleski_nacionalna i sveučilišna knjižnica_predmetni sustav.

Izvorom navedenom u potpolju \$2 povezujemo unutar istog predmetnog sustava hrvatske i engleske oblike odrednica (n\$3skps i enk\$3ps).

856 ELEKTRONIČKA LOKACIJA I PRISTUP (P)

Korištenje i namjena

Polje sadrži potrebnu informaciju za lociranje i pristup nekom elektroničkom izvoru, ako se zapisu žele dodati i neki drugi sadržaji osim tekstualnih i kako bi se osigurale elektronički dopunske informacije o entitetu za koji je zapis kreiran.

Najpouzdaniji izvor za sadržaj polja 865 je građa digitalizirana u bibliografskom središtu odgovornom za izradu preglednog zapisa.

Dopušteno je i korištenje podataka s provjerenih mrežnih izvora, koji nisu zaštićeni copyright-om (javne domene).

Polje *Elektronička lokacija i pristup* ne zamjenjuje polje 670 *Izvor pronađenih podataka*.

Prvi indikator

Određuje način pristupa elektroničkom izvoru informacija. Kada se URL upisuje u potpolje \$u vrijednost odgovara načinu pristupa (URL shemi), koja je prvi element u nizu.

4 HTTP (pristup elektroničkom izvoru putem Hypertext Transfer Protocol-a)

Drugi indikator

Ne primjenjuje se u preglednim zapisima

Oznake potpolja koja se koriste

\$u - Jedinstveni identifikator izvora - elektronički pristup (URI) (P)

\$y - Tekstualna inačica poveznice (URI-a) (P)

\$z - Javna napomena (P)

Primjeri

151	##\$aIstra
856	4#\$u http://www.nsk.hr/zem/images/stari-atlasi.jpg \$ypovijesna karta

100 1#\$aPetrić, Frane
856 4#\$u [http://hr.wikipedia.org/wiki/\\$yFrane Petrić](http://hr.wikipedia.org/wiki/$yFrane_Petrić)

Interpunkcija

Redoslijed elemenata sadržaja polja i potpolja u preglednom zapisu, interpunkcija koja prethodi, slijedi i zatvara elemente treba biti u skladu s pravilima deskriptivne i sadržajne katalogizacije bibliografskog središta odgovornog za izradu zapisa.

Interpunkcija koja nije vezana za sadržaj polja i potpolja, slijedi preporuke MARC 21 za pregledne zapise.

952 - POLJE LOKALNOG KORIŠTENJA - OGLEDNA ODREDNICA (P)

U preglednim zapisima koji se izrađuju na Odsjeku sadržajne obrade koristi se lokalno polje 952.

Korištenje i namjena

Polje se koristi samo u zapisima predmetnih odrednica i koristi se za lokalne napomene koje se ne upisuju u polje za katalogizatore 667 - *Opća interna napomena*.

Sadrži podatak o broju zapisa koje treba izmijeniti, ako je odrednica iz polja 1XX mijenjana.

Sadrži i podatak o odrednici koja služi kao ogledna odrednica za određenu vrstu odrednica.

Ogledna odrednica je ona koja služi kao obrazac za oblikovanje ili kao vrsta odrednice uz koju se dodaju samo određene dodatne oznake.

Polje 952 se ponavlja za svaki novi podatak.

Prvi i drugi indikatori ; sadrže prazninu

Oznake potpolja koja se koriste

\$aTekst

Primjeri

150 ##\$aPšenica
952 ##\$a0 bib. zapisa za izmjenu
952 ##aOgledna odrednica: Kukuruz

151 ##\$aSjedinjene Američke Države
451 ##\$aSAD
952 ##\$a15 bib. zapisa za izmjenu

150 ##\$aŽensko prijateljstvo

952 ##\$aOgledna odrednica: Muško prijateljstvo

998 POLJE LOKALNOG KORIŠTENJA (P)

Korištenje i namjena

Polje sadrži informaciju o katalogizatorima koji su izradili zapis.

Primjer

998 ## \$cxxxo090214

998 ## \$cyyyi090612

USPOREDNA SHEMA POLJA MARC 21 ZA PREGLEDNE ZAPISE I MARC 21 ZA BIBLIOGRAFSKE ZAPISE

Polja odrednica MARC 21 za pregledne zapise

Upotreba odrednica u poljima MARC 21 za bibliografske zapise

100	Osobno ime	100 ; 600 ; 700
110	Naziv korporativnog tijela	110 ; 610 ; 710
111	Naziv sastanka	111 ; 611 ; 711
130	Jedinstveni naslov	630 ; 730
148	Vremenska odrednica	648
150	Opći pojam	650
151	Naziv teritorijalno-političke jedinice ili Geografsko ime	651
155	Oznaka za oblik	655

PRIMJERI ZAPISA

Zapis usvojene odrednice - Osobno ime

Primjer preglednog zapis za usvojeni oblik odrednice za osobno ime. Zapis sadrži više polja 670 - *Izvor pronađenih podataka*.

Polje 008/10 i 008/11 kodirano je **z** što znači da je odrednica u skladu s pravilima deskriptivne katalogizacije **ppiak** i konvencijom pravila predmetnog kataloga **nskps**, a navedena su u polju 040 *Izvor katalogizacije* u potpoljima **Še** ppiak i **Šf** nskps. Tako kodiran pregledni zapis znači da je oblik imena izrađen prema važećim pravilima deskriptivne katalogizacije, a da je u tom obliku prihvaćen i za potrebe predmetnog kataloga.

Polje 008/29 kodirano je **a** što znači da su uputnice u skladu s pravilima deskriptivne katalogizacije **ppiak**.

Uvodno polje/00-23 *****nz###22*****n##4500

001 [kontrolni broj]

003 [identifikator kontrolnog broja]

005 [datum i vrijeme posljednje izmjene]

008/00-39 910226nd#azznnaabn#####a###

035 [sistemski kontrolni broj]

040 ##\$aHR-ZaNSK\$bhrv\$CHR-ZaNSK\$epiak\$fnskps

065 ##\$a821.163.42\$hrvatska književnost\$2udc

065 ##\$a81`374\$cleksikografija\$2udc

100 1#\$aKrlęža, Miroslav

400 1#\$aKarleja

400 1#\$aKrlęjela, Miroslav

400 1#\$aKrlęzsa, Miroslav

400 1#\$aKearlezh, Miroslav

400 1#\$aKrlęza, Miroslav

670 ##\$aBalade Petrice Kerempuha / Miroslav Krlęža. Sarajevo ; Zagreb, 1988.

670 ##\$aEjtezakanak virrasztoja : Petrica Kerempuh balladai / Miroslav Krlęzsa. [Budapest], 1959.\$bKrlęzsa, Miroslav

670 ##\$aje ne joue plus : roman / Miroslav Karleja. Paris, cop. 1966.\$bKrlęjela, Miroslav

670 ##\$aRande de l'prudento : romano / Miroslav Krlęja. Zagreb, 1987.\$bKrlęjela, Miroslav

670 ##\$aPovijest hrvatske književnosti / Ivo Frangeš. Zagreb ; Ljubljana, 1987. \$b Krlęža, Miroslav

670 ##\$aAndrić i Krlęža / Ivan Vitezić. Muenchen, Barcelona, 1975.

670 ##\$aAbecedni katalog NSK do i poslije 1975.\$bKrlęža, Miroslav

670 ##\$aGlembajeat / Miroslav Kearlezh. Prishtina, 1973.\$bKearlezh, Miroslav

670 ##\$aLes ballades de Petritsa Kerempuh / Miroslav Krlęza. Paris, 1975. RK/i\$bKrlęza, Miroslav

678 0#\$aKnjiževnik, leksikograf, akademik. Rođen 7. srpnja 1893. u zagrebu, umro 29. prosinca 1981 u Zagrebu.

Zapis usvojene odrednice - Naziv korporativnog tijela

Primjer preglednog zapis za usvojeni oblik odrednice za naziv korporativnog tijela. Zapis sadrži polje 670 - *Izvor pronađenih podataka*.

Polje 008/10 i 008/11 kodirano je **z** što znači da je odrednica u skladu s pravilima deskriptivne katalogizacije **ppiak** i konvencijom pravila predmetnog kataloga **nskps**, a navedena su u polju 040 *Izvor katalogizacije* u potpoljima \$e ppiak i \$f nskps. Tako kodiran pregledni zapis znači da je oblik naziva korporativnog tijela izrađen prema važećim pravilima deskriptivne katalogizacije, a da je u tom obliku prihvaćen i za potrebe predmetnog kataloga.

Polje 008/29 kodirano je **a** što znači da su uputnice u skladu s pravilima deskriptivne katalogizacije **ppiak**.

Uvodno polje/00-23 *****nz###22*****n##4500

001 [kontrolni broj]

003 [identifikator kontrolnog broja]

005 [datum i vrijeme posljednje izmjene]

008/00-39 041126nd#azznaabn#####a#aaa#####

035 [sistemski kontrolni broj]

040 ##\$aHR-ZaNSK\$bhrv\$cHR-ZaNSK\$eppiak\$fnskps

065 ##\$a061.237\$cspportski klubovi\$2udc

065 ##\$a796.322\$crukomet \$2 udc

110 2#\$aRukometni klub "Split"\$cSplit

410 2#\$aRK "Split"\$cSplit

410 2#\$a"Split", Rukometni klub\$cSplit

410 2#\$aRukometni klub Split

670 ##\$aRK Split / glavni i odgovorni urednik Tonči Stella. Split, 1972.\$bRukometni klub „Split“

Zapis usvojene odrednice - Naziv sastanka

Primjer preglednog zapis za usvojeni oblik odrednice za naziv sastanka. Zapis sadrži polje 670 - *Izvor pronađenih podataka*.

Polje 008/10 i 008/11 kodirano je **z** što znači da je odrednica u skladu s pravilima deskriptivne katalogizacije **ppiak** i konvencijom pravila predmetnog kataloga **nskps**, a navedena su u polju 040 *Izvor katalogizacije* potpoljima \$e ppiak i \$f nskps. Tako kodiran pregledni zapis znači da je oblik naziva sastanka izrađen prema važećim pravilima deskriptivne katalogizacije, a da je u tom obliku prihvaćen i za potrebe predmetnog kataloga.

Polje 008/29 kodirano je **a** što znači da su uputnice u skladu s pravilima deskriptivne katalogizacije **ppiak**.

Uvodno polje/00-23 *****nz###22*****n##4500

001 [kontrolni broj]

003 [identifikator kontrolnog broja]

005 [datum i vrijeme posljednje izmjene]

008/00-39 960527nd#azznaabn#####a#aaa#####

035 [sistemski kontrolni broj]

065 ##\$a061.4\$cizložbe\$2udc

065 ##\$a7.025.4\$crestauriranje umjetnina\$2udc

040 ##\$aHR-ZaNSK\$bhrv\$cHR-ZaNSK\$eppiak\$fnskps

110 2#\$alzložba u povodu 35 godina djelovanja Zavoda za restauriranje umjetnina\$d(1983 \$c ; Zagreb)

670 ##\$zalžba u povodu 35 godina djelovanja Zavoda za restauriranje umjetnina, [Zagreb] / [organizacija izložbe Zavod za restauriranje umjetnina, Zagreb [i] Umjetnički paviljon, Zagreb ; prijevod na engleski Srebrenka Bogović Zeskoski ; fotografija Mario Braun ; urednik Ferdinand Meder]. Zagreb, 1983.

Zapis usvojene odrednice - Naslov

Primjer preglednog zapis za usvojeni oblik odrednice za jedinstveni naslov. Zapis sadrži polje 670 - *Izvor pronađenih podataka*.

Polje 008/10 i 008/11 kodirano je **z** što znači da je odrednica u skladu s pravilima deskriptivne katalogizacije **ppiak** i konvencijom pravila predmetnog kataloga **nskps**, a navedena su u polju 040 *Izvor katalogizacije* u potpoljima \$e ppiak i \$f nskps. Tako kodiran pregledni zapis znači da je oblik jedinstvenog stvarnog naslova izrađen prema važećim pravilima deskriptivne katalogizacije, a da je u tom obliku prihvaćen i za potrebe predmetnog kataloga.

Uvodno polje/00-23 *****nz###22*****n##4500
 001 [kontrolni broj]
 003 [identifikator kontrolnog broja]
 005 [datum i vrijeme posljednje izmjene]
 008/00-39 041206nd#azznnaabn#####a#aaa#####
 035 [sistemski kontrolni broj]
 040 ##\$aHR-ZaNSK\$bhrv\$CHR-ZaNSK\$epiak\$fnskps
 130 #0\$aLeksikon stranih pisaca
 670 ##\$aKarta svijeta : Leksikon stranih pisaca. Školska knjiga, Zagreb, 2001 / Pavao Pavličić. // Književna republika. Zagreb, 1 (2003), ½. Str. 179-181

Zapis usvojene odrednice - Geografsko ime

Primjer preglednog zapis za usvojeni oblik odrednice za geografsko ime. Zapis sadrži polje 670 - *Izvor pronađenih podataka* prema pravilima bibliografskog središta odgovornog za izradu zapisa. Zapis sadrži i polje 667 - *Opća interna napomena*, u koja sadrži podatak za katalogizatora. Polja 080 - *Broj Univerzalne decimalne klasifikacije* sadrže oznake za regiju i državu u kojoj se regija nalazi. Sadrži i polja 034 i 043 koja sadrže kodove za kartografske matematičke podatke i geografsko područje, kao i polje 750 s engleskim ekvivalentom usvojenoj odrednici.

Polje 008/11 kodirano je **z** što znači da je odrednica u skladu s pravilima predmetnog kataloga **nskps**, a navedeno je u polju 040 *Izvor katalogizacije* u potpolju \$f nskps. Tako kodiran pregledni zapis znači da je oblik geografskog imena izrađen prema važećim pravilima predmetne katalogizacije.

Polje 008/29 kodirano je **a** što znači da su uputnice u skladu s pravilima predmetne katalogizacije **nskps**.

Uvodno polje/00-23 *****nz###22*****n##4500
 001 [kontrolni broj]
 003 [identifikator kontrolnog broja]
 005 [datum i vrijeme posljednje izmjene]
 008/00-39 950113nd#anznnaabn#####a#aaa#####
 034 ##\$dE0110000\$e E0110000\$fN0444500\$gN0444500\$2geonames
 035 [sistemski kontrolni broj]

040	##\$aHR-ZaNSK\$bhrv\$cHR-ZaNSK\$fnskps
043	##\$ae-it---
080	##\$a(450.45)\$2MRF 1998.
080	##\$a(450)\$2MRF 1998.
151	##\$a Emilia-Romagna
451	##\$a Emilia Romagna
667	##\$aTalijanska regija. Provincije: Bologna, Ferrara, Forli-Cesena, Modena, Parma, Piacenza, Ravenna, Reggio nell'Emilia, Rimini.
670	##\$aAtlas Europe / glavni urednik Mladen Klemenčić. Zagreb, 1997.\$b Emilia-Romagna
751	#7\$aEmilia-Romagna\$2enskps
856	4#\$uhttp:// maps.google.com/maps?q=Emilia-Romagna, +Italy&hl=en&sl=37.0625,-95.677068&sspn=31.426353,56.513672&z=7\$y Emilia-Romagna.

Zapis usvojene odrednice - Opći pojam

Primjer preglednog zapis za usvojeni oblik odrednice za opći pojam koji sadrži nekoliko neusvojenih oblika odrednice (4XX), nekoliko unakrsnih uputnica (5XX) i polje 670 - *Izvor pronađenih podataka*. Zapis također sadrži polja 072 za predmetno područje i 080 UDK oznaku, kao i polje 750 s engleskim ekvivalentom usvojenoj odrednici.

Polje 008/11 kodirano je **z** što znači da je odrednica u skladu s pravilima predmetnog kataloga **nskps**, navedenog u polju 040 *Izvor katalogizacije* u potpolju \$f nskps.

Polje 008/29 kodirano je **a** što znači da su uputnice u skladu s pravilima predmetne katalogizacije **nskps**.

Uvodno polje/00-23	*****nz###22*****n##4500
001	[kontrolni broj]
003	[identifikator kontrolnog broja]
005	[datum i vrijeme posljednje izmjene]
008/00-39	940421nd#anznbnabn#####a#aaa#####
035	[kontrolni broj sustava]
072	#7\$a159.9\$xPsihologija\$2Konspekt\$9 18
080	##\$a159.942\$2MRF 1998.
150	##\$aEmocije
450	##\$aČuvstva
450	##\$aOsjećaji
450	##\$aEmocionalnost
450	##\$aEmocionalna stanja
450	##\$aRaspoloženja
550	##\$aEmocionalna inteligencija
550	##\$aAfekti
550	##\$aEmocionalni poremećaji
550	##\$aSamokontrola
550	##\$wg\$aPsihologija
670	##\$aEmocije u kontekstu dimenzija individualizma i kolektivism / Dina Šverko // Društvena istraživanja (Zagreb) . - 18 (2009), 6(104) ; str. 1089-1105.
750	#7\$aEmotions2 enskps

Zapis usvojene odrednice - Dodatna predmetna oznaka

P R E G L E D N I Z A P I S I U F O R M A T U M A R C 2 1

Primjer preglednog zapis za usvojeni oblik dodatne oznake za opći pojam. Zapis sadrži polje 670 - *Izvor pronađenih podataka*.

Polje 008/11 kodirano je **z** što znači da je odrednica u skladu s pravilima predmetnog kataloga **nskps** navedenog u polju 040 *Izvor katalogizacije* u potpolju \$f nskps.

Polje 008/09 kodirano je **d** što znači da je zapis izrađen kao dodatna oznaka i ne može se koristiti kao pristupnica u odgovarajuća polja bibliografskog zapisa 6XX.

Polje 008/17 kodirano je **a** što znači da je zapis izrađen kao dodatna oznaka za opći pojam.

Polje 008/29 kodirano je **a** što znači da su uputnice u skladu s pravilima predmetne katalogizacije **nskps**. Uvodno

polje/00-23	*****nz###22*****n##4500
001	[kontrolni broj]
003	[identifikator kontrolnog broja]
005	[datum i vrijeme posljednje izmjene]
008/00-39	910924dd#anznmbaba#####a#aaa#####
035	[kontrolni broj sustava]
180	##\$xPrijevodi\$xEngleski jezik
480	##\$xPrijevodi s enleskog jezika
480	##\$xEngleski jezik\$XPrijevodi
580	##4Wg\$aPrijevodi
670	##\$aPrevedena hrvatska književnost : [tematski blok o Miroslavu Krleži] / uredio Mladen Urem // Rival. Rijeka, 11 (1998), 1/2. Str. 112-188
680	##\$iKoristiti se kao dodatna tematska oznaka uz osobna imena, npr.\$a Novak, Slobodan, književnik --Prijevodi -- Engleski jezik ; \$iuz naslove anonimnih djela, npr.\$aBiblia -- Prijevodi -- Engleski jezi ; \$iuz odrednice za književnost, npr.\$aHrvatska književnost -- Prijevodi -- Engleski jezik ; \$iuz odrednice za pojedini jezik, npr.\$aHrvatski jezik -- Prijevodi -- Engleski jezik.

LITERATURA

1. IFLA Cataloguing Principles / ed. Barbara B. Tillett and Ana Lupe Christan. Muenchen : Saur, 2009.
2. MARC 21 format for bibliographic data / prepared by Network Development and MARC Standards Office, Library of Congress. Washington, D. C. : Library of Congress, Cataloging Distribution Service ; Ottawa : National Library of Canada, 1999- .
3. MARC 21 format for authority data / prepared by Network Development and MARC Standards Office Library of Congress. Washington, D. C. : Library of Congress, Cataloging Distribution Service ; Ottawa : National Library of Canada, 1999- .
4. Smjernice za izradbu predmetnih preglednih kataložnih jedinica i uputnica / [preporučila] Radna skupina za izradu Smjernica za datoteke predmetnih preglednih kataložnih jedinica Sekcije za klasifikaciju i indeksiranje Odjela za bibliografski nadzor Međunarodnog saveza knjižničarskih društava i ustanova, [s engleskog prevela, hrvatske primjere odabrala i izradila Jelica Leščić]. – Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 1999.
5. Smjernice za izradu preglednih kataložnih jedinica i uputnica / preporučila Radna grupa za izradu Međunarodnog sustava preglednih kataložnih jedinica ; [prevela i predgovor napisala Daniela Živković ; hrvatske primjere odabrale i izradile Danijela Živković ... et al.]. - Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1990.
6. Verona, Eva. Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1983-1986. Prvi dio: Odrednice i redalice. 2. izmijenjeno izd.1986. Drugi dio: Kataložni opis. 1983.
7. Vujić, Mirjana. Pravilnik za izradu predmetnog kataloga u NSK. Zagreb, 2007. (interni materijal)

